

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ**

2019 жылғы 7 қараша

Отырысты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Төрағасы Д.Н. НАЗАРБАЕВА жүргізді.

ТӨРАҒА. Қайырлы таң, құрметті сенаторлар, шақырылған лауазым иелері! Сенаттың кезекті отырысын бастайық. Депутаттардың тіркеуден өтулерін сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 45 сенатор. Қажетті кворум бар. Сенаттың отырысын ашық деп жариялаймын.

Құрметті депутаттар, күн тәртібінің жобасы сіздерде бар. Басқа ұсыныстар бола ма? Келісесіздер ме?

ОРНЫНАН. Бекітілсін.

ТӨРАҒА. Онда күн тәртібі бойынша дауыс берейік. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 44 сенатор, «жақтағандар» – 44, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Күн тәртібі бекітілді.

Құрметті сенаторлар, күн тәртібіндегі бірінші мәселе Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметіне тағайындау туралы.

Конституцияға сәйкес Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметіне кандидатураны Палата Төрағасы ұсынады. Маған берілген құқықты пайдалана отырып, мен Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметіне Анастасия Геннадьевна Щегорцованың кандидатурасын ұсынамын.

Анастасия Геннадьевна жоғары білімді маман, Астана қаласы әкімдігінде, Мәдениет және ақпарат министрлігінде басшы қызметтерді атқарды. Соңғы жылдары Орталық сайлау комиссиясында Қоғамдық бірлестіктермен және бұқаралық ақпарат құралдарымен өзара байланыс жасау бөлімін басқарды.

Мен ұсынған кандидатураны Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті алдын ала талқылап, тиісті қорытынды әзірледі.

Слово для оглашения заключения предоставляется председателю Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам Волкову Владимиру Васильевичу.

Пожалуйста, Владимир Васильевич.

ВОЛКОВ В.В. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Комитет по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам

Сената, рассмотрев представление Председателя Сената Парламента Республики Казахстан о назначении на должность члена Центральной избирательной комиссии, отмечает:

представление Председателя Сената Парламента Республики Казахстан о назначении на должность члена Центральной избирательной комиссии внесено в Сенат в соответствии с подпунктом 7 пункта 3 статьи 58 Конституции Республики Казахстан.

По результатам предварительного рассмотрения предложенной кандидатуры, руководствуясь пунктом 2 статьи 23-1 Конституционного закона Республики Казахстан «О Парламенте Республики Казахстан и статусе его депутатов» и пунктом 81 Регламента Сената Парламента Республики Казахстан, Комитет по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам рекомендует Сенату Парламента Республики Казахстан в соответствии с подпунктом 1 статьи 57 Конституции Республики Казахстан и на основании представления Председателя Сената Парламента Республики Казахстан назначить Щегорцову Анастасию Геннадьевну на должность члена Центральной избирательной комиссии Республики Казахстан. Спасибо.

ТӨРАҒА. Спасибо, Владимир Васильевич.

Уважаемые сенаторы, будут ли вопросы к Владимиру Васильевичу?

ОРНЫНАН. Нет.

ТӨРАҒА. Будут ли вопросы к Анастасии Геннадьевне?

ОРНЫНАН. Нет.

ТӨРАҒА. Талқылаудың қажеті бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Онда шешім қабылдайық.

Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметіне Анастасия Геннадьевна Щегорцованы тағайындау туралы Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 45 депутат, «дауыс бермегендер» – 1, «жақтағандар» – 44, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Шешім қабылданды.

Анастасия Геннадьевна, поздравляем Вас с назначением на должность члена Центральной избирательной комиссии Республики Казахстан. Желаем Вам успехов в новой должности.

Осы мәселе бойынша шақырылған лауазым иелері бос, аман-сау болыңыздар. Рақмет.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі екінші мәселе – Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасы мен Украина арасындағы

экстрадициялау туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы.

Баяндама жасау үшін сөз Бас Прокурордың орынбасары Марат Мұратұлы Ахметжановқа беріледі.

АХМЕТЖАНОВ М.М. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Бүгін алдарыңызға Қазақстан мен Украина арасындағы экстрадициялау туралы шартқа ратификация жасау үшін келіп отырмыз.

Қазіргі күнде Украинамен арамызда қылмыстық қудалау саласында өзара сенім қалыптасқан.

Мысалы, соңғы үш жылда Украина бізге алты қылмыскерді ұстап берді. Қазір Украинада жасырынып жүрген алты адам бар. Оларды қайтару қаралып жатыр.

Бұл шарт сол қарым-қатынасты жоғары дәрежеде бекітіп, соның жалғасы болмақ.

Шартқа келетін болсақ, ол қылмыстық жауапқа тарту және сот үкімін орындау үшін адамдарды ұстап беру мәселесін шешеді.

Шарт бойынша жасалған қылмыс үшін екі елде де кемінде бір жылға бас бостандығынан айыру көзделген болса немесе сотталған адамның өтелмеген мерзімі алты айдан көп болса, адам ұстап беріледі.

Әрине, беруден бас тарту негіздері де көзделген. Мысалы, бір тарапта қылмыс деп саналатын әрекет екінші жақта олай болмаса немесе қудалау мерзімі өтіп кетсе, сұралып отырған әрекет әскери қылмысқа жатса, ұстап беру егемендікке, ұлттық қауіпсіздікке нұқсан келтіретін болса, Қазақстанның заңнамасына немесе халықаралық міндеттемелеріне қайшы келсе.

Бүгінгі таңда екі ел арасында бұл мәселе Минск конвенциясымен реттелуде. Конвенция екі жақты шарт жасауға тыйым салмайды.

Оның үстіне Украина 2014 жылдан бері ТМД шеңберінде қарым-қатынасын шектеуде, сондықтан бұндай құжат қажет.

Келісімге келсек, ол стандарт негізінде жасалған. Осындай құжат 21 елмен жасалған.

«Халықаралық шарттар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес шарт ратификациялауға жатады, себебі азаматтардың құқықтары мен бостандықтарына қатысты болып табылады.

Ұсынылған заң жобасын қабылдау қандай да бір кері әлеуметтік, экономикалық және саяси салдарға әкеп соқтырмайды.

Заң жобасы қосымша қаржыны талап етпейді.

Ұсынылып отырған заң жобасын қолдауларыңызды сұраймыз. Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Марат Мұратұлына сұрақтарыңыз бар ма? Пожалуйста, сенатор Ершов Сергей Михайлович.

ЕРШОВ С.М. Спасибо, уважаемая Дариға Нурсултановна.

Уважаемый Марат Муратович, статьей 11 Договора об экстрадиции предусмотрено, что в случае если разыскиваемое лицо дает свое согласие, тогда запрашиваемая сторона применяет упрощенную процедуру выдачи, если это предусмотрено ее национальным законодательством.

Пожалуйста, поясните, в чем отличие упрощенной процедуры от обычной. Спасибо.

АХМЕТЖАНОВ М.М. Да, такое предусмотрено настоящим договором. Если разыскиваемое лицо дает добровольное согласие, которое подтверждено, то нет необходимости в обжаловании. Вы знаете, процедура обжалования может затянуться, акт уполномоченного органа может быть обжалован, начиная от суда первой инстанции и до Верховного Суда. А в случае согласия все эти процедуры отменяются, и лицо добровольно передается запрашиваемой стороне.

ТӨРАҒА. Рақмет, Марат Мұратұлы.

Слово для содоклада предоставляется члену Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам Лукину Андрею Ивановичу.

ЛУКИН А.И. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы! Құрметті әріптестер! Проект Закона Республики Казахстан «О ратификации Договора между Республикой Казахстан и Украиной об экстрадиции» разработан в соответствии со статьей 11 Закона Республики Казахстан «О международных договорах Республики Казахстан».

Ратификация договора повысит эффективность сотрудничества обеих стран в борьбе с преступностью.

Основной целью договора является осуществление сотрудничества в области экстрадиции разыскиваемых лиц, находящихся на их территориях, для осуществления уголовного преследования или приведения приговора суда в исполнение за преступление, влекущее его выдачу.

Марат Муратович подробно изложил о деталях принимаемого проекта договора, повторяться не буду.

Проект договора был рассмотрен на заседании комитета и расширенном заседании комитета. Замечаний и предложений от постоянных комитетов Сената не поступило.

В завершение хотелось бы выразить благодарность всем членам рабочей группы, а также коллегам, Аппарату Сената, представителям государственных органов за активное участие в совместной работе.

С учетом изложенного Комитет по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам в соответствии с пунктом 4 статьи 61 Конституции Республики Казахстан рекомендует принять Закон Республики Казахстан «О ратификации Договора между Республикой Казахстан и Украиной об экстрадиции», одобренный Мажилисом Парламента Республики Казахстан.

Прошу поддержать. Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Спасибо, Андрей Иванович.

Будут ли вопросы к Андрею Ивановичу?

ОРНЫНАН. Нет.

ТӨРАҒА. Вопросов нет.

Талқылаудың қажеті бар ма? Депутат Еңсегенов.

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. Қадірлі әріптестер және Сенат отырысына қатысушылар! Украина – шығыс Еуропада орналасқан ірі, әлеуеті жоғары мемлекет. Қазақстан Республикасы мен Украина арасында берік қарым-қатынас қалыптасқан. Оның негізін 1994 жылғы 20 қаңтардағы Достық және ынтымақтастық туралы шарт қалады. Қазіргі кезде екі мемлекет арасында 95-тен аса келісімдік-құқықтық құжаттар айналымда.

Қазақстан Республикасы мен Украина Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттер арасында жасалған «Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы» 1993 жылғы 22 қаңтардағы Минск, «Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы» 2002 жылғы 7 қазанда жасалған Кишинев конвенцияларының қатысушылары болып табылады.

Сенат отырысына шығарылып, қаралып, талқыланудағы «Қазақстан Республикасы мен Украина арасындағы экстрадициялау туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы қазіргі кезде қалыптасқан жағдайды ескере отырып, екі ел арасындағы қылмыстық істер бойынша ынтымақтастықты жаңа деңгейде дамытуға бағытталған маңызды құжат. Ол екі мемлекет мүддесіне сәйкес келеді.

Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасында құқық қорғау жүйесін одан әрі дамыту және жетілдіру қажеттілігі көрсетілген. Осы тұрғыдан алғанда да заң жобасы қылмысқа қарсы күрес, заңдылықты және қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, азаматтардың құқықтары мен бостандығын қорғау, қылмыс жасаған адамды қылмыстық жауапкершілікке тарту жөніндегі міндеттерді тиімді іске асыруға мүмкіндік береді.

Шарт егемендікті және теңдікті өзара құрметтеуге негізделе отырып жасалған. Ол қылмысқа қарсы іс-әрекетті жүзеге асырудың тиімді құқықтық негізін қалайды.

Екі жақ шарттың талаптарына сәйкес сұрау салушы тарап іздестіріп жатқан, өзінің аумағындағы адамдарды екінші тарапқа ұстап беру міндеттерін алады.

Шарттың талаптары, оны іске асыру тетіктері туралы Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының орынбасары Марат Мұратұлы Ахметжанов және сенатор Лукин Андрей Николаевич толық, жан-жақты баяндап, түсінік береді.

Шарт жобасы уақытылы, негізді және заңды деп есептеймін.

Осыған байланысты заң жобасын өзім қолдай отырып, әріптестер, сіздердің де қолдауға дауыс берулеріңізді сұраймын. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Сәрсенбай Құрманұлы.

Осымен талқылау аяқталды. Енді шешімді дауысқа қоямын. «Қазақстан Республикасы мен Украина арасындағы экстрадициялау туралы шартты ратификациялау

туралы» Қазақстан Республикасы Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 44 депутат, «жақтағандар» – 44, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет, аман-сау болыңыздар.

Құрметті сенаторлар, күн тәртібіндегі келесі мәселе – Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «1994 жылғы 15 сәуірдегі Кеден істеріндегі ынтымақтастық және өзара көмек туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы.

Баяндама жасау үшін сөз Қаржы министрінің міндетін атқарушы Берік Шолпанқұлұлы Шолпанқұловқа беріледі.

ШОЛПАНҚҰЛОВ Б.Ш. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Сіздердің қарауларыңызға 1994 жылғы 15 сәуіріндегі Кеден істеріндегі ынтымақтастық және өзара көмек туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы енгізіліп отыр.

Көрсетілген келісім Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттер кеден қызметтерінің өзара іс-қимыл тәртібін реттейтін негізгі халықаралық шарт болып табылады.

Келісімге қол қойылғаннан бері 20 жылдам астам уақыт өтті. Осыған байланысты аталған келісімнің нормаларын тиісті өзгерістер енгізу жолымен жетілдіру қажет.

Хаттама Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының кеден саласындағы нормативтік-құқықтық базасына жүргізілген түгендеу қорытындысы бойынша Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттермен бірлесіп әзірленді.

Хаттамаға сәйкес мәліметтерді беру, сұрау салулардың нысаны мен мазмұны, сұрау салуды орындау, алынған ақпаратты пайдалану мәселелеріне қатысты бірқатар негізгі баптарға өзгерістер енгізу ұсынылады.

Мұндағы негізгі жаңалық орталық кеден органдары арасында да, тікелей аумақтық кеден органдарының арасында да ақпарат алмасудың жүзеге асырылатынын көздейтін ережелер болып табылады.

Халықаралық құжаттарда 1994 жылғы 15 сәуірдегі келісімге көптеген сілтемелер жасалғанын ескере отырып, оның пайдаланылуын қолайлы ету мақсатында қаралып отырған хаттамаға қосымша жаңа редакциядағы келісім қоса беріледі.

Заң жобасын қабылдау кедендік шекаралар арқылы өткізілетін тауарлар мен көлік құралдарына кедендік бақылауды қамтамасыз етуге, Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің кеден органдары қызметін үйлестіру мен тиімді өзара іс-қимылын қамтамасыз етуге, кеден заңнамасын бұзу тәуекелдерін барынша азайтуға, сондай-ақ кеден операцияларын жасауды жетілдіру мен жеделдетуге ықпал ететін болады.

1994 жылғы 15 сәуірдегі Кеден істеріндегі ынтымақтастық және өзара көмек туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы іске асыру мемлекеттік бюджеттен қаржы шығындарын талап етпейді.

Құрметті депутаттар, сіздерден 1994 жылғы 15 сәуірдегі Кеден істеріндегі ынтымақтастық және өзара көмек туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялауға қолдау көрсетулеріңізді сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Берік Шолпанқұлұлына сұрақтарыңыз бар ма? Сенатор Еламанов.

ЕЛАМАНОВ Б.Қ. Келісімнің 2-бабына сәйкес тараптардың кеден органдары өз мемлекеттерінің кеден заңнамаларын сақтай отырып, кедендік шекаралар арқылы тауарлар мен көлік құралдарын өткізуге байланысты кедендік қатынастарды жетілдіру жолымен ынтымақтастықты жүзеге асырады деп көрсетілген. Алайда қазіргі кезде ТМД елдерінің өзін айтпағанда, Кедендік одаққа кіретін Қырғызстаннан, Армениядан Қазақстанға көлік әкелу, көлік құралдарын әкелу, Ресейге өнімдерді экспорттау және Ресейдің территориясы арқылы транзиттік тасымалдау мәселелерінде көптеген қарама-қайшылықтар кездесіп жүр.

Сұрағым: осы мәселелер қалай шешіліп жатыр? Бүгінгі кезде осы тараптардың кедендік заңнамаларын үйлестіруге байланысты және кедендік саясатты біріздендіруге байланысты министрлік тарапынан қандай шаралар атқарылып жатыр? Рақмет.

ШОЛПАНҚҰЛОВ Б.Ш. Сұрағыңызға рақмет.

Процедуры растаможивания автомобилей, ввезенных из Армении и Кыргызстана, в соответствии с действующим законодательством предусмотрены и установлены, начиная с процесса временной регистрации данных автомобилей и до процесса постановки автомобиля на учет. При постановке автомобиля на учет владельцам данных автомобилей необходимо заплатить разницу в таможенных пошлинах, НДС на импорт и утилизационный сбор. С учетом этих завышенных утилизационных сборов данные автомобили до сих пор находятся на временной регистрации.

По экспорту в части России, по транзиту у нас никаких проблем нет. Единственное, на сегодняшний день возникают вопросы по экспорту через Россию продукции, где российская сторона завышает стоимость экспортных товаров. На ежедневной основе в рамках этого соглашения идет разъяснительная работа в части того, чтобы данные цены устанавливались, как на территории Республики Казахстан, где мы осуществляем продажу данной продукции. Эти вопросы в оперативном порядке решаются.

ТӨРАҒА. Решаются?

ШОЛПАНҚҰЛОВ Б.Ш. Да, решаются.

ТӨРАҒА. Еще был вопрос по дальнейшей политике.

БЕКНАЗАРОВ Б.Ә. Депутат Еламановтың сұрағында осы кедендік рәсімдеуді біріздендіру деген мәселе айтылды. Орысша айтқанда, унификация.

ШОЛПАНҚҰЛОВ Б.Ш. Скажем так, что на сегодняшний день у нас было четыре соглашения, которые регулировались в рамках Содружества Независимых Государств, где одни и те же процедуры были расписаны в этих четырех соглашениях.

На сегодняшний день в рамках вносимых изменений данные соглашения были объединены. Это вопросы по обмену информацией, информационному взаимодействию, вопросы по четкому определению, что просить в рамках запросов, как и в какие сроки необходимо отвечать на эти запросы. Все в рамках соглашений унифицировано. Четыре соглашения, которые были ранее ратифицированы и подписаны, будут в последующем отменены.

ТӨРАҒА. Все равно есть много вопросов по приграничной и таможенной инфраструктуре, пунктам перехода. Это вопросы по узбекским соседям. Недавно приезжала делегация и поднимала эти вопросы.

Также есть вопросы по границе с Российской Федерацией. Здесь тоже нужно не только унифицировать процедуры, но и одновременно параллельно вести работы с обеих сторон границы по модернизации инфраструктуры.

ШОЛПАНҚҰЛОВ Б.Ш. Хотел бы отметить, что на сегодняшний день товарооборот с Узбекистаном значительно увеличился, пропускная способность действующих постов не позволяет обеспечить эффективную работу. То есть в сутки пропускная способность на сегодняшний день до 50 машин, сейчас превышает 200 машин.

Сейчас стоит вопрос по модернизации действующих постов как с узбекской стороны, так и с нашей в части обеспечения прохода с российской стороны.

На сегодняшний день все посты, которые действуют с нашей стороны, передаются Министерству индустрии и инфраструктурного развития. С сегодняшнего дня данное министерство будет проводить модернизацию постов путем расширения возможностей прохождения грузов.

С российской стороной одновременно ведутся переговоры, чтобы российская сторона предприняла такие же действия, как и мы, чтобы обеспечить одновременно проход автомашин.

ТӨРАҒА. А есть прогноз, какой в будущем будет рост потока транзитных грузов, автотранспорта, учитывая, что сейчас интенсифицируются торгово-экономические отношения между Китаем и Европой? Сейчас Председатель Китая находится во Франции с визитом. Все это предполагает, что будет более интенсивный поток, увеличатся грузоперевозки. Для нас это хорошо, мы будем зарабатывать на транзите грузов, это дополнительный источник дохода для нашего бюджета.

Какой прогноз? Когда модернизируем инфраструктуру на границе, мы это просчитываем? Какое количество транспорта рассчитано на эти переходы?

ШОЛПАНҚҰЛОВ Б.Ш. Спасибо за вопросы, Дариға Нурсултановна.

Скажем так, что эти вопросы сегодняшнего дня. Грузопоток действительно в разы увеличился, если сравнивать с прошлыми годами, то в 10 раз. На сегодняшний день прогноз по «КТЖ» просчитан до 2025 года.

С учетом роста отработываем вопросы по расширению возможностей обеспечения таможенных постов, чтобы они обеспечили беспрепятственный транзит данных грузов.

Также отработывается вопрос со стороны России, чтобы они расширились, и эти грузы уходили. В свое время мы вводили электронные пломбы, то есть при въезде через границу Китая в Казахстан вешается электронная пломба, и данный груз беспрепятственно проходит в Европу без остановки и контроля.

Данный процесс на сегодняшний день в пилоте эксплуатируется, в будущем будет обеспечивать, чтобы данный транзит в России и Беларуси не проверялся повторно, быстро уходил с территории Европы.

Также отработывается вопрос в части расширения порта «Құрық», чтобы обеспечить данный груз в Иран и через Иран в Европу.

Эти вопросы у нас на контроле. На постоянной основе идут обсуждения как с российской стороной, так и с Грузией, Ираном и Узбекистаном в части расширения грузопотока, модернизации действующих постов для обеспечения бесперебойной работы, чтобы бизнес не страдал.

ТӨРАҒА. Хорошо, если бы у нас были совместные планы и программы по модернизации, чтобы двигаться вместе, а то в переговорах обычно много, что «тонет», безрезультатно и неэффективно, растягивается во времени.

Мұрат Бақтиярұлы, сіздің сұрағыңыз.

БАҚТИЯРҰЛЫ М. Рақмет, құрметті Төраға.

Берік Шолпанқұлұлы, Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттік кедендік әкелу баждарын бөлу нормативтері 2020 жылдың 1 қаңтарынан бастап қайта қаралып бекітіледі. Қазақстанның одақтағы ортақ кірістен алатын еншісі 0,1 пайызға яғни 7,055 пайыздан 6,095 пайызға кемиді. Ал Ресей небәрі 0,2 пайызға қазіргі 85,26 пайыздан – 85 пайызға дейін төмендейді. Арифметикалық түрде салыстырып қарасақ, Қазақстан 0,1 пайыз дегеніміз 7,055 пайыздың 2 пайызына жуығы, ал Ресейдің жоғалтатын 0,2 пайызы оның 85,26 пайыз үлесіне шаққанда 0,2 пайызды ғана құрайды. Басқа тілмен айтсақ, Қазақстан өз еншісінің 2 пайызын өзге серіктестеріне берсе, Ресей небәрі 0,2 пайызды ғана беріп отыр.

Осыған байланысты сұрақ. Еліміз Еуразиялық одақ ішінде импорттан түсетін баж алымдарының үлесі бойынша өзге әріптестеріне қарағанда зиян шегіп отырған жоқ па? Қаржы министрінің орынбасары ретіндегі сіздің көзқарасыңыз қандай? Рақмет.

ШОЛПАНҚҰЛОВ Б.Ш. Сұрағыңызға рақмет.

Хотелось бы отметить, что методика расчета этих коэффициентов основана на фактически произведенных за многие годы перевозках грузов по экспортно-импортным сделкам. Почему она уменьшилась? В связи с тем, что в ЕАЭС вошли такие страны, как Армения, Кыргызская Республика, были пересмотрены ставки отчислений по экспортно-импортным сделкам.

Я хотел бы отметить, что мы долго с российской стороной и со всеми странами вели переговоры, в том числе и на основе фактических данных по экспортно-импортным сделкам. Здесь никаких ущемлений прав Республики Казахстан мы не видим, потому что взяли все произведенные на сегодняшний день экспортно-импортные сделки и на основе этого вывели эти коэффициенты.

Мы предоставим более подробную информацию в письменном виде, у нас есть материалы по расчетам с Российской Федерацией и другими странами. Мы более года по этим расчетам вели переговоры. Кыргызстан, Армения завышали, но фактические данные показали актуальность на сегодняшний день тех расчетов, которые приняты главами государств и по которым подписаны соглашения.

ТӨРАҒА. Расчеты посмотрите. Хорошо бы посмотреть, как в цифрах выглядит все это.

Басқа сұрақтар бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Берік Шолпанқұлұлы, рақмет.

Қосымша баяндама жасау үшін сөз Қаржы және бюджет комитетінің мүшесі Бақтыбай Ақбердіұлы Шелпековке беріледі.

ШЕЛПЕКОВ Б.А. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Бүгінде Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы елдерімізді жақындастыра отырып, қызметтерін жалғастырып және экономикаға байланысты болашаққа деген жоспарларын іске асыратын бірегей алаң. Сондықтан ТМД мемлекеттері кеден қызметтерінің өзара іс-қимыл тәртібін реттейтін негізгі халықаралық шартқа тиісті өзгерістер енгізу арқылы экономикалық қатынасты жетілдіру уақытылы деп санаймын.

Қазақстан да кеден саясатын басқа елдермен бірдей қолдап, жүктелген міндеттерді орындау барысында өз тарапынан тиісті шараларды қолдауда. Негізі бұл шаралар еліміздің нарықтық экономикасының дамуына бірден-бір себеп.

Аталған хаттама кеден саласындағы Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің нормативтік-құқықтық базасы нормаларына сәйкестендіріліп және осы мемлекеттермен бірлесіп әзірленген.

Хаттамаға сәйкес мәліметтерді, сауалдарды беру, оларды орындау, алынған ақпаратты пайдалану сияқты бірқатар негізгі баптарға өзгерістер енгізу көзделген.

Заң жобасын қабылдау кедендік шекаралар арқылы өткізілетін тауарлар мен көлік құралдарына кедендік бақылауды қамтамасыз етуге, кеден заңнамасын бұзу тәуекелдерін барынша азайтуға, сондай-ақ кедендік операциялардың жасалуын жетілдіріп, тездетуге ықпал ететін болады.

Жалпы айтқанда, бұл құжат ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің үкіметтері арасындағы ынтымақтастықты кеңейтуге және тереңдетуге бағытталған.

Заң жобасы жұмыс тобының және комитеттің отырыстарында жан-жақты қаралды.

Сенаттың тұрақты комитеттері заң жобасы бойынша өздерінің оң қорытындыларын берді.

Қаржы және бюджет комитеті осы заң жобасын қабылдауды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Бақтыбай Акбердіұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Онда мәселені талқылауға көшеміз. Сенатор Мұқаев.

МҰҚАЕВ Е.Р. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер мен шақырылғандар! Хаттама ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің үкіметтері арасында ынтымақтастықты кеңейтуге және тереңдетуге, жәрдемдесуге әрі өзара көмек көрсетуге бағытталған.

Кедендік ынтымақтастық кеңесінің аясында әзірленген осы келісім уағдаласушы тараптардың кедендік ережелері мен рәсімдеріндегі халықаралық сауданың және халықаралық алмасудың басқа да түрлерінің дамуына кедергі жасауы мүмкін алшақтықтарды жою мақсатында әзірленген.

Келісім ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің кеден қызметтерінің өзара іс-қимыл тәртібін реттейтін негізгі халықаралық шарт болып табылады.

Хаттамаға сәйкес мәліметтерді беру, сауалдардың нысаны мен мазмұны, сауалды орындау, алынған ақпаратты пайдалану мәселелеріне қатысты бірқатар негізгі баптарға өзгерістер енгізілген.

Ақпаратпен алмасу орталық кеден органдары арасында да, сол сияқты тікелей аумақтық кеден органдарының арасында да жүзеге асырылатынын көздейтін ережелердің болуы негізгі жаңалық болып табылады.

Сонымен қатар заң жобасын қабылдау кедендік шекаралар арқылы өткізілетін тауарлар мен көлік құралдарына кедендік бақылаудың тиімділігін көтеруге, кеден заңнамасын бұзу тәуекелдерін барынша азайтуға, ТМД мемлекеттерінің кеден органдарының қызметін үйлестіру мен тиімді өзара іс-қимылын қамтамасыз етуге ықпал етеді.

Келісім кедендік ережелер мен рәсімдерді оңайлату және үйлестіру, халықаралық ынтымақтастықты ынталандыру, сауда мен алмасуды дамытуға пәрменді үлес қосады. Мұндай оңайлату мен үйлестіруге кедендік ережелер мен рәсімдерді ұдайы жетілдіру мен тиімділігін арттыруға бағытталған бағдарламаларды жүзеге асыруға, кеден ісі жөніндегі заңдарға, нормативтік құқықтық және әкімшілік актілерге, кедендік ережелер мен рәсімдерге қатысты барлық қажетті ақпаратты мүдделі тараптарға ұсынуды, тәуекелдерді басқару мен аудит әдістерінің негізінде бақылау сияқты жұмыстың қазіргі заманғы әдістерін қолдану және ақпараттық технологияларды барынша практикалық пайдалануға, биліктің басқа да ұлттық органдарымен, басқа мемлекеттердің кеден қызметтерімен және сауда қоғамдастықтарымен ынтымақтасуды, тиісті халықаралық стандарттарды енгізуді,

әкімшілік және сот тәртібімен қарау рәсімдеріне мүдделі тараптардың кедергісіз қол жеткізуін қамтамасыз ету принциптерін қолдайды.

Сондықтан да, құрметті әріптестер, заң жобасын қолдауға шақырамын. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Ерболат Рахметұлы.

Басқа сөйлейтіндер жоқ, талқылау аяқталды. Енді шешім қабылдайық.

«1994 жылғы 15 сәуірдегі Кеден істеріндегі ынтымақтастық және өзара көмек туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 45 депутат, «жақтағандар» – 45, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет, аман-сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, келесі қаралатын мәселе – Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы. Заң жобасы бірінші оқылымда қаралады.

Бұл заң жобасын Парламенттің бір топ депутаттары әзірледі.

Баяндама жасау үшін сөз бастамашылардың атынан Мәжіліс депутаты Майра Арапқызы Айсинаға беріледі.

АЙСИНА М.А. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті сенаторлар! «100 нақты қадам» Ұлт жоспары» жобасының жүзінші қадамы – Халыққа мемлекеттік қызмет көрсету саласы, Дариға Нұрсұлтанқызы, өзіңіздің басшылығыңызбен бастама алған, бүгінгі таңда жақсы дамуда. Биылғы жылы бұл қадам 100 пайыз орындалды.

Дегенмен өмірдің талаптарына сай Елбасы Қазақстан халқына Жолдауында мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді биылғы жылы 80 пайызға, келесі жылы 90 пайызға электрондық форматқа көшіру туралы, сондай-ақ «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Заңды жаңарту қажеттілігі туралы тапсырма берді. Осыған байланысты Сенат пен Мәжілістің депутаттар тобы сіздердің назарларыңызға ұсынылып отырған заң жобасына бастама жасады.

Ол мемлекеттік көрсетілетін қызметтер саласын дамыту жұмысын ынталандыруға ғана емес, сондай-ақ жекелеген мемлекеттік қызметтерді ұсынудан азаматтардың нақты тіршілік жағдайларын кешенді шешуге көшуді қамтамасыз етуге бағытталған.

Азаматтар үшін мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді оңтайландыру бойынша жүргізіліп жатқан ауқымды жұмыстарға қарамастан, бұл сала әлі де өте шетін және халықтың талқылауы мен сынына ұшырап отырған саланың бірі. Тек өткен жылы ғана бүкіл ел бойынша 147 миллионнан астам мемлекеттік қызмет көрсетілсе, бұл цифрдың тасасында мемлекеттік органдарға қаншама өтініштер, жүгінулер, кезектер мен даулы жағдайлардың болғанын есептей беруге болады.

Бұл проблемаларды шешуге мемлекеттік қызмет көрсету үдерістерінің тұрақты дамуы ғана емес, ең бастысы мемлекеттік органдардың мемлекеттік көрсетілетін

қызметтерге деген өздерінің көзқарасын өзгертулері қажет. Сондықтан заңнамалық бекітуді көздейтін негізгі тәсілдерге ғана тоқталып өтуге рұқсат етіңіздер.

Біріншіден, мемлекет жұмысының проактивті форматқа көшуі. Бұл «еститін мемлекет» моделін іске асыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Бұл туралы Президенттің биылғы жылғы Қазақстан халқына Жолдауында айтылған.

Проактив, шын мәнінде, қызмет көрсетушілер қарт адамның немесе мүмкіндігі шектеулі адамның әлеуметтік көмекке өтінішпен келгенін күтіп отырмай, адамның тіршілік циклын біле отырып, көрсетілетін қызметтерді өздері ұсынуы тиіс.

Мысалы, ата-аналар баланың тууына байланысты бес қызмет алады: баланың тууын тіркеу, куәлігін алу, бала туу және оның күтімі бойынша жәрдемақы тағайындау, оны тіркеу және балабақшаға кезекке қою. Бұрын олар әділет, әкімдік, жұмыспен қамту бөлімдерінің табалдырығын тоздырып, кем дегенде екі апта уақыттарын жоғалтып, 7-ден 10-ға дейін растайтын құжаттарды ұсынатын. Бүгін ата-аналардың ұялы телефоны және тіркелген абоненттік нөмірі болса жеткілікті, СМС-хабарламамен аталған барлық бес қызметті кешенді түрде алуы мүмкін. Пилоттық режимде мұндай қызметті бүгін 120 мың жаңа туған баланың аналары алып отыр.

Осыған ұқсас, пилоттық режимде төрт өңірде тұтастай сегіз қызметті байланыстыратын мүгедектікті белгілеуге байланысты проактивті қызмет енгізілуде. Бұған мұқтаж 1763 адам осы қызметті алды. Бүгінгі таңда 27 қызметті байланыстыратын 17 проактивті қызмет бойынша жобалар әзірленді.

Бір жағынан, бұл мемлекеттің қызмет көрсетуінің, оның біздің азаматтарымыздың өмірін нақты жеңілдетуге және құқықтарын қорғауға деген ұмтылысы деп білуге болады. Екінші жағынан, бұл қаражатты айтарлықтай үнемдейді.

Мәселен, мүгедектікті белгілеу қызметін көрсетудің өзі ғана проактивті режимде шамамен 300 миллион теңгеден астам экономикалық тиімділікке қол жеткізеді және 2 миллионға жуық қағаз құжаттарын қысқартады.

Проактивті тәсілді ақпараттық жүйелерден нақты мәліметтер алу мүмкіндік болса, барлық қызмет салаларында іске асыруға болады, заң жобасы осыған жол ашады.

Екіншіден, жасыратыны жоқ, мемлекеттік органдар көшенің атауын немесе үйлердің реттік сандарын ауыстырған кезде бәріміз ренжи бастаймыз, себебі біз де өз құжаттарымызға өзгерістер енгізуімізге тура келеді, өйткені банк болсын, нотариус болсын үй құжаттарындағы деректердің өзге болуына байланысты оларды қабылдамайды. Бұған кемінде он жұмыс күні кететін. Енді заң жобасында мемлекеттік органдардың бастамасымен жылжымайтын мүліктің сәйкестендіру сипаттамаларының өзгеруін тіркеу, оның ішінде елді мекендердің атауы, көше атаулары, сондай-ақ ғимараттар мен басқа да құрылыстардың реттік нөмірі өзгерген кезде ақпараттық жүйелердің интеграциясы есебінен автоматты түрде жүзеге асырылатыны көзделген.

Осыған ұқсас лицензияда лицензиаттың мекенжайы бойынша мәліметтерді автоматты түрде өзгерту бойынша норма қарастырылған. Мұндай тәсіл азаматтар үшін жағдайды жеңілдету үшін ғана емес, сондай-ақ қызмет көрсетушілердің де жұмысын жеңілдету үшін өте маңызды.

Үшіншіден, бүгінде «бір терезе» қағидатынан «бір өтініш», яғни композит қағидатына көшу талап етіледі. Қолданыстағы заңнама шеңберінде композит электрондық

қызмет көрсету кезінде ғана мүмкін. Біздің заң жобамыз бұл шектеуді жойып, композиттік қызметтердің санын үш есеге арттыруға мүмкіндік береді, яғни құрамында 19 қызмет түрі бар 8-ден бірден 63 қызметті біріктіретін 29-ға дейін.

Мысалы, мүмкіндігі шектеулі балалары бар ата-аналар тексеру, оқыту және оңалту мәселелері бойынша алты мемлекеттік қызмет алады және бүгінгі таңда түрлі мемлекеттік органдарға алты рет жүгінуге мәжбүр. Енді олар бір мезгілде барлық алты қызметті ала алады.

Бүгінгі күні бір өтініш бойынша пилоттық режимде зейнетақы төлемдерімен байланысты үш қызмет көрсетіліп отыр, бұл зейнеткерлердің түрлі мекемелерге бірнеше баруларын, өздерінің зейнетақыларын алу үшін әрқайсысы 3-тен 7-ге дейін және одан да көп үш құжат бумасын дайындау қажеттілігін болдырмайды.

Композиттік тәсілінде барлық үш қызмет бір өтініш бойынша көрсетіледі. Бұл жасы үлкен адамдарға өте ыңғайлы. Сонымен қоса 70 миллион теңгеге дейін және 0,5 миллионға жуық парақ қағаз үнемделеді. Жыл басынан бері осындай композиттік форматта 64 мың қызмет көрсетілді.

Төртіншіден, қазақстандықтар пропискаға байланбай эксаумақтық қағидатқа көшуді оң қабылдады. Мұндай қызметтерді пилоттық режимде бүгін 200 мыңға жуық адам алып отыр. Мысалы, бұрын егер сіз Алматыда тұрып, Орал қаласының АХАЖ-дан анықтама сұратсаңыз, процесс осы аймақтардың АХАЖ бөлімдері арасында қарапайым хат алмасу арқылы жүзеге асырылып, оған бір ай уақыт кететін. Енді бар азаматтық хал актілеріне байланысты қызметтерді әр адамға Қазақстан аумағындағы кез келген тіркеуші органнан алуға болады.

Бесіншіден, заң жобасында бала асырап алуды мемлекеттік тіркеуден және жеке түрлер ретінде әкелікті анықтауды алып тастау, бұл өзгерістерді туу туралы актілік жазбада көрсету және екі куәліктің орнына тек туу туралы куәлік беру ұсынылады. Бұл бір жағынан біздің Конституциямызда қарастырылған баланың бала асырап алу құпиясын сақтайды. Екіншіден, елтаңбалық бланкілерді дайындауға арналған қаражатты жылына 10 миллион теңгеге дейін үнемдейді және қызмет көрсету уақытын бір күннен бір сағатқа дейін қысқарту мүмкіндігі қаралып отыр.

Алтыншыдан, қосарлаған есім беруге және әкесінің аты арқылы қосарлаған есім беруге қатысты түзету енгізіледі. Бүгінгі күні әкесінің аты тек бірге жазылған немесе аттардың біреуі ғана берілуі мүмкін. Мысалы, әкесінің аты Асан-Али дефис арқылы, ал баланың әкесінің аты Асанович немесе Алиевич немесе Асаналиевич дефиссіз жазылған, бұл әкесінің атына сәйкес келмейді. Заң жобасы осы мәселені де реттейді.

Жетіншіден, жылжымайтын мүлікке құқықтарды, азаматтық хал актілерін және заңды тұлғаларды тіркеу, банк саласындағы қызметтер де электрондық форматқа аударылады. Мысалы, жеке кәсіпкерлікті тіркеу (акционерлік қоғамды алмайтын болсақ) электрондық өтініш берілген сәттен бастап бір жұмыс күнінің орнына бір сағат ішінде жүзеге асырылатын болады. Бұл сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмауға мүмкіндік береді, сондай-ақ бизнес үшін қолайлы нарықтық жағдай жасауға ықпал етеді.

Сегізіншіден, заң жобасында мемлекеттік қызметтерді алуға қол жеткізу мүмкіндіктерін кеңейту көзделген. Бұл дербес деректерді қорғау үшін де қажет. Мысалы,

ұялы телефон арқылы қызмет алу мүмкіндігі бекітіледі, себебі қазақстандықтардың бүгінгі таңда 64 пайызы интернетке шығу үшін ұялы телефон пайдаланады.

Сондай-ақ «биометриялық сәйкестендіру» ұғымы енгізіледі. Бұл жақын арада қызметтерді электрондық цифрлық қол қою және жеке куәліксіз алуға мүмкіндік береді. Бұл технологиялық тұрғыдан мүмкін қателіктерді жояды.

Сонымен қатар заң жобасында мынадай өзгерістер мен толықтырулар көзделеді.

1. Ақпараттық жүйелерді интеграциялау және мәліметтер базаларын өзектендіру процестерін нормативтік реттеу.

2. Азаматтардың дербес деректеріне қолжетімділігі бар мемлекеттік корпорация жұмыскерлерін тексеру тәртібін анықтау.

3. Қаржы секторын одан әрі дамыту және бизнесті дамыту үшін банк жүйесінде рұқсат беру құжаттарын беруді оңтайландыру және автоматтандыру.

4. Инвесторлардың қаржы нарығына кіру процестерін жеңілдету.

Тұтастай алғанда заң жобасы 124 мемлекеттік қызметті оңтайландыруға, олар бойынша қызмет көрсету мерзімін 178 күнге қысқартуға, 90-нан астам құжатты қысқартуға және 82 мемлекеттік қызметті проактивті немесе композиттік қызметтермен қамту мүмкіндігін береді.

Заң жобасының басты мақсаттары – мемлекеттік қызметтерді көрсету тәсілдерінің өзін өзгерту, мемлекеттік органдар қызметіндегі ашықтық пен сервистілікті арттыру. Бұл қызмет алушылар мен қызмет көрсетушілердің өзара іс-қимылына кезінде наразылық пен жанжалдар деңгейінің төмендеуіне айтарлықтай әсер етеді және біздің азаматтардың өмір сүру сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Заң жобасының әлеуметтік маңыздылығын ескере отырып, жұмыс топтарында, комитеттердің отырыстарында егжей-тегжей қарап, қызу талқылап, көптеген орынды ұсыныстар беріп, ақыл-ойларыңызбен бөліскен әр сенаторға алғыс білдіруге рұқсат етіңіздер.

Заң жобасын қолдауларыңызды сұраймын. Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Майра Арапқызы.

Майра Арапқызына сұрақтарыңыз бар ма, құрметті сенаторлар?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Майра Арапқызы, сұрақтар жоқ, рақмет, орныңызға отырыңыз.

Пожалуйста, Дана Нуржигитова.

НҰРЖІГІТОВА Д.Ө. Менің сұрағым Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің өкіліне.

Қазақстанның электронды мемлекеттік қызмет көрсету саласында ақпараттың қолжетімділігі жағынан, жемқорлықтың алын алу технологиялары жағынан едәуір өскені рас. Біріккен Ұлттар Ұйымының 193 мемлекет арасындағы Қазақстанның электрондық үкімет индексі көрсеткішінің рейтингі 2018 жылы 39-шы орында тұр. Бұл жаман көрсеткіш емес, көш соңында емеспіз. Бірақ салыстыра келе, қараңыздар, 2016 жылы біз 33-ші орында

едік, 2014 жылы 28-ші орында едік, ал бүгін 39-шы орынды місе тұтып отырмыз. Бұл құлдырау процесі Үкіметті алаңдатуы қажет. Жылда республикалық бюджеттен мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйесін жетілдіруге миллиардтаған қаражат бөлініп отырғаны барлығымызға мәлім.

Сұрақ мынадай: жоғарыда айтылған рейтинг көрсеткішінің 2014 жылдан бері дәл осылай дағдылы түрде төмендеу себептеріне жауапты мемлекеттік органдар сараптама жүргізді ме? Неліктен дәл осындай үдеріс бар?

ОСПАНОВ А.Е. Сұрағыңызға рақмет. Дұрыс айтасыз, рейтинг қазір дәл сондай, сол орындамыз. Өздеріңіз білесіздер, басқа мемлекеттер де бір орында тұрған жоқ, олар да бүгінгі күні қарқынды дамып келе жатыр.

Неліктен біздің рейтинг түсіп кетті? Бізде кейбір жобаларға мемлекеттен қаражат бөлінбеген. Өзіңіз білетіндей, екі жыл бұрын көп қаражат секвестке түсіп, жаңа IT-жобаларға қаражат бөлінбеген.

2018 – 2019 жылдардың аясында осы «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы әзірленіп бекітілді. Сол бағдарламаның аясында тиісті қаражат бөлініп жатыр.

Осы жылы бізді Біріккен Ұлттар Ұйымы бағалап, келесі жылдың жазында рейтинг қайтадан жарияланатын болады. Сол кезде жақсы деңгейде боламыз деп үміттенеміз. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Тағы сұрақтарыңыз бар ма, құрметті әріптестер?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Мне прислали доклад «Мониторинг состояния коррупции в Казахстане» международной организации «Transparency International Kazakhstan». Я посмотрела их отчет, они проводили социологические исследования, анализировали обращения наших граждан в государственные органы, их жалобы. Все это сейчас есть в электронном формате и общедоступно.

Они указывают на то, что уровень коррупции в нашей стране значительно снизился, тем не менее есть еще отдельные моменты на самых разных уровнях, на которые указывают наши граждане.

Государственные органы, где приходится нашим гражданам неформальным путем решать свои вопросы. На первом месте полиция, государственные вузы, государственные колледжи, суд, управления градостроительного контроля, управления земельных отношений, военкоматы, миграционная служба, управления занятости и социальной защиты населения, государственные детские сады, таможня, прокуратура, налоговики (у них более или менее), аппарат акимата вашего района.

Среди топ-10 коррупционных поводов: лечение и прием у специалиста (нам Министерство здравоохранения говорит, что у нас электронные очереди, можно из дома записаться), устройство на работу, получение и оформление земельного участка,

устройство ребенка в детский сад и даже внесение его в электронную очередь, нарушение правил дорожного движения, отсрочка от армии, закрытие, неоформление штрафа, получение медицинской справки, получение пособия по рождению ребенка (хотя тоже говорят, что все сейчас можно в онлайн-режиме, в электронной форме и так далее), поступление в вуз и получение образовательного гранта.

Самым распространенным способом (действием) работников ведомств с целью получения неформального платежа выступает волокита, затягивание решения вопроса. Люди просто платят за то, чтобы быстрее оформить, чтобы это было качественно и так далее.

Здесь присутствуют представители государственных органов. Сейчас мы активно занимаемся реализацией Государственной программы «Цифровой Казахстан». Данные сведения указывают на то, что у нас не все благополучно.

У меня вопросы к Оспанову Аблайхану Есеновичу – вице-министру цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности и к Балташевой Асемгуль Сериковне – председателю Правления НАО «Государственная корпорация «Правительство для граждан».

Что делается в этом направлении? Как быть с затягиванием и со сроками? Как с этим явлением бороться? Что нужно сделать для того, чтобы ускорить информатизацию во всех наших образовательных учреждениях, установить такой же порядок, онлайн-режим, в электронном виде, прозрачный и так далее?

ОСПАНОВ А.Е. Спасибо за вопросы. Действительно, очень актуальные вопросы.

На сегодняшний день в стране утверждены 723 государственные услуги, ранее их было 746. В октябре был принят новый реестр. Мы сократили часть государственных услуг, оптимизировали, объединили, на сегодняшний день их количество составляет 723.

В связи с тем, что мы получаем отзывы, обращения от потребителей государственных услуг, благодаря НАО «Государственная корпорация «Правительство для граждан»... В прошлом году на уровне Правительства под руководством Заместителя Премьер-Министра было проведено большое количество заседаний Межведомственной комиссии, куда входили также депутаты Мажилиса и Сената Парламента Республики Казахстан.

По результатам данной группы мы утвердили порядка 500 дорожных карт именно на предмет оптимизации и автоматизации государственных услуг. Туда вошли не только государственные услуги, которые вы только что отметили, которые вроде бы уже переведены в электронный формат, но либо граждане не получают данные государственные услуги, либо коррупционные риски остались. То есть мы все государственные услуги рассмотрели.

Один из примеров законопроекта, что многие принципы оптимизации и упрощения барьеров государственных услуг легли в данный законопроект. Данная работа продолжается, потому что некоторые дорожные карты по государственным услугам утверждены на 2020 – 2021 года, они требуют внесения в том числе и в законодательство.

Вы знаете, что буквально с 1 ноября текущего года Межведомственной комиссией было принято решение об упрощении адресной справки. Как институт прописки он остался.

Но мы видим, что граждане продолжают требовать предоставления данной государственной услуги, даже некоторые государственные органы требуют этого. То есть те информационные сведения, которые хранятся в государственных базах, не должны требовать. С 1 ноября мы отменили адресную справку. Эта работа продолжается, у нас Межведомственная комиссия заседает каждые две недели, все замечания и предложения граждан мы рассматриваем. Поэтапно через такой фильтр мы проводим и будем проводить все государственные услуги. То есть этот процесс никогда не будет останавливаться.

ТӨРАҒА. Видите, вроде бы процесс идет, как Вы говорите. В целом все хорошо, нельзя сказать, что все плохо, но указываются такие случаи. Как можно электронную очередь покупать? Значит, у нас что-то не в порядке с информационной системой. Допустим, электронная очередь в детский сад. Люди за это платят.

ОСПАНОВ А.Е. Один из примеров, который был на практике, возможно, это перевод с одного региона в другой. Для этих целей сегодня Министерством образования и науки создается единая электронная очередь. То есть увидели упущение в некоторых моментах. Сегодня они дорабатывают систему, чтобы была сквозная электронная очередь, запретив переводы из очереди в очередь.

ТӨРАҒА. То есть контроль за качеством информационных программ наших ведомств, учреждений, государственных органов. Кто за этим следит?

То же самое и по государственным закупкам, тендерам. Там тоже есть случаи, когда нужно заплатить, чтобы тебя поставили в электронную очередь.

ОСПАНОВ А.Е. Сегодня администратором бюджетной программы развития информационной системы являются уполномоченные государственные органы. Также за качество оказания государственных услуг ответственен государственный орган.

В целом контроль за качественным оказанием государственных услуг закреплен за Агентством по делам государственной службы.

Для обеспечения контроля за качеством оказания электронных услуг мы восстановили работу Комитета по автоматизации и контролю за качеством оказания государственных услуг. Думаю, что теперь работа будет проводиться более активнее.

ТӨРАҒА. Как обстоят дела с управлением градостроительного контроля и земельных отношений? Может быть, нам Асемгуль Сериковна об этом расскажет.

БАЛТАШЕВА Ә.С. Председатель Правления НАО «Государственная корпорация «Правительство для граждан» Балташева Асемгуль.

Государственная корпорация является фронт-офисом, который сам встречает людей. Все проблемы, которые озвучивали вы и наши граждане, мы видим первыми.

Что мы делаем? Мы работаем с Агентством по делам государственной службы. Ежемесячно мы направляем соответствующую информацию. Помните, были большие

очереди, особенно перед школой, различные жилищные программы. Мы все это фиксируем и моментально начинаем отрабатывать.

Первое. Государственные органы требуют излишние справки, различные документы. Эти вопросы мы тоже с агентством моментально стараемся отсекают.

Что касается вопроса по земельным отношениям. Управление земельными отношениями – это компетенция местных исполнительных органов. В этой части мы предложили (министерства нас поддержали) создать единый кадастр недвижимости. Это полная автоматизация процесса, чтобы человек мог в открытой публичной карте посмотреть земельный участок, выбрать его и пройти соответствующий аукцион для покупки данного земельного участка.

Мы сейчас разработали девять моделей, планируем в первом квартале следующего года запустить пилотный проект по трем городам. Это Нур-Султан, Алматы и Атырау. Это те регионы, где на сегодняшний день имеется готовность по геопорталам. После пилотирования в трех основных городах, по мере готовности будут присоединяться остальные.

Здесь вопросы касательно не только Государственной корпорации, это местные исполнительные органы в части земельных участков, инженерных сетей, Министерство сельского хозяйства – орган, который ведет политику, Министерство обороны – по координатам и так далее. То есть вкуче много государственных органов, которые этими вопросами занимаются.

Мы прогнозируем, что с введением данной открытой публичной цифровой карты процесс по продаже и приобретению земельных участков будет более прозрачным.

ТӨРАҒА. А что с градостроительством? Как там обстоят дела?

БАЛТАШЕВА Ә.С. Вопросы тоже возникали. Майра Араповна сказала в своем докладе в части адресов. Данным законопроектом предусмотрена автоматизация их систем, мы готовы к ним подключиться, тогда людям не надо будет приходить, дополнительно брать уточнение адреса, присвоение адреса и так далее. Эти вопросы будут исключены.

ТӨРАҒА. Каким-то образом наказывается волокита, затягивание вопроса, несоблюдение сроков исполнения услуги?

БАЛТАШЕВА Ә.С. Такие моменты в обязательном порядке есть. Как я ранее говорила, ежемесячно все эти моменты мы направляем в агентство, оно ведет полный мониторинг, отрабатывает, применяет меры административного наказания непосредственно к данному государственному органу.

ТӨРАҒА. Есть здесь представители Агентства по делам государственной службы? Пожалуйста.

ДӘУЕШОВ М.Е. Заместитель Председателя Агентства по делам государственной службы Дауешов.

Данным законопроектом предусмотрено наделение агентства полномочиями по согласованию реестра государственных услуг.

Наделение уполномоченного органа по оценке и контролю за качеством оказания государственных услуг связано с тем, что в ходе контрольной деятельности и анализа коррупционных рисков агентством выявляются скрытые государственные услуги.

Посредством анализа законодательства о разрешении и систематизации представленных предложений сформирован перечень из более 300 государственных услуг, которые, исходя из действующего понятия «государственная услуга», должны быть включены в реестр государственных услуг.

Как показала практика, государственные органы не заинтересованы в выводе таких услуг из тени. Так, с 2015 года в реестр включены 170 новых государственных услуг, из них по инициативе агентства – 77 услуг.

ТӨРАҒА. А что по поводу затягивания, какое наказание? Скольких людей вы наказали, сняли с работы, оштрафовали? Что там происходит?

ДӘУЕШОВ М.Е. Сейчас у меня нет точных данных. Я предоставлю в письменном виде эту информацию.

ТӨРАҒА. Значит, вы этим вопросом слабо занимаетесь или вообще не занимаетесь, раз нет данных. Тогда дайте в письменном виде.

Асемгуль Сериковна, пилот по земельным отношениям сколько времени продлится?

БАЛТАШЕВА Ә.С. В первом квартале мы планируем продлить до сентября, потому что там очень много различных государственных органов, которые будут взаимодействовать. Ориентировочно к 1 сентября у нас уже будут результаты.

ТӨРАҒА. Значит, мы должны сказать нашим гражданам, чтобы они еще три года потерпели, потому что целый год будет идти проект, потом мы будем ждать, когда все другие области будут готовы работать с геоинформационной системой, это еще продлится какое-то время.

Что делается для того, чтобы заставить местные исполнительные органы провести ускоренно работу по созданию своей геоинформационной системы? Есть план? Включено это в их индикаторы?

БАЛТАШЕВА Ә.С. Дариға Нурсултановна, есть поручение Главы государства по данному проекту, кроме того, разработан детальный план со всеми министерствами.

ТӨРАҒА. Когда было дано поручение Главы государства?

БАЛТАШЕВА Ә.С. На расширенном заседании было дано поручение именно по инвентаризации земельных участков. В рамках данного поручения разработан детальный

план, по которому все государственные органы, в том числе акиматы, имеют свои пункты для исполнения.

ТӨРАҒА. Вы примерные сроки можете назвать?

БАЛТАШЕВА Ә.С. В 2022 году должна быть реализация.

ТӨРАҒА. Да, почти утешает. Все равно мы три года не должны ждать, что-то надо предпринимать, чтобы убрать то, на что жалуются граждане.

Пожалуйста, Аблайхан Есенович.

ОСПАНОВ А.Е. Позвольте прокомментировать, так как мы непосредственно этим проектом занимаемся.

На сегодняшний день многие проблемы связаны с земельными отношениями и градостроительством. Необходимо внести большое количество поправок именно в Земельный кодекс. На сегодняшний день данные нормы совместно с Министерством сельского хозяйства подготовлены. Мы планируем, что в лучшем случае, если к лету следующего года мы их примем, я думаю, что к концу 2020 года многие акиматы подтянутся, и мы с начала 2021 года сможем начать выделение земельных участков в электронном формате.

На сегодняшний день есть сложность. Есть лидеры, это восемь акиматов, которые создают свои геопорталы. Мы уже на уровне Правительства неоднократно поднимали данный вопрос. Соответствующие поручения акиматам даны. Сложность в том, что там большой комплекс работ, необходимо полностью оцифровать не только земельные участки, но и всю территорию области, региона, района, чтобы создать публичную цифровую карту.

Как я сказал, есть восемь лидеров, они работают, мы уже в первом квартале будем проводить с ними пилот. Данным законопроектом будет утвержден пилот, по результатам будут внесены соответствующие изменения в Земельный кодекс.

Касательно ЖКХ. Сегодня в рамках выдачи земельных участков через публичную цифровую карту сразу при выделении земельного участка будут выдаваться технические условия. На сегодняшний день это большой барьер. То есть сначала человек получает земельные участки, спустя год у него возникает сложность в получении технических условий. Данную проблему мы будем решать этим проектом.

Вторая проблема – согласование эскизных проектов. Сегодня акиматы совместно с Министерством индустрии и инфраструктурного развития и Комитетом по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства прорабатывают типовые проекты городов, тем самым бизнесу не надо будет согласовывать эскизные проекты, это все будет выполняться в автоматическом режиме.

ТӨРАҒА. У каждой задачи есть положенный срок, то есть когда она должна быть исполнена? Есть у вас такие данные в региональном разрезе?

ОСПАНОВ А.Е. Мы договаривались с местными исполнительными органами, чтобы областные центры работали с начала 2021 года. Это все областные центры. Поэтапно, по мере выделения финансовых средств из местного бюджета они будут проводить оцифровку своих районов, и уже на единые геопорталы своих акиматов будут их подключать. Тем самым мы сможем решить данную проблему.

Вопрос выделения земельных участков через коммерческий аукцион, я думаю, к концу следующего года мы сможем решить.

ТӨРАҒА. Здесь нет представителей Министерства образования и науки, насколько я понимаю. Но мои вопросы все равно остаются в силе, потому что в этой таблице представлены практически все уровни образовательных организаций, это государственные вузы, колледжи и детские сады.

Нам хотелось бы знать, в курсе ли они этих проблем, что они собираются предпринять, чтобы их устранить.

Слово для содоклада предоставляется члену Комитета по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству Бортнику Михаилу Михайловичу.

БОРТНИК М.М. Уважаемая Дарига Нурсултановна! Уважаемые коллеги! Рассматриваемый сегодня в первом чтении проект Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам оказания государственных услуг» направлен на совершенствование законодательства Республики Казахстан в сфере оказания государственных услуг, а также устранения правовых пробелов, выявленных в процессе правоприменительной практики.

В Стратегии «Казахстан–2050» одним из главных приоритетов развития страны определено создание комфортных условий жизни граждан через оказание качественных государственных услуг.

Отношение населения к власти формируется прежде всего исходя из качества получаемых государственных услуг, решающих их повседневные запросы и нужды, что требует от государственных услуг постоянного обновления, совершенствования, в том числе и на законодательном уровне.

Нужно отметить, что за прошедшие годы проведена значительная работа в сфере оказания государственных услуг. Деятельность электронного Правительства (E-Gov), создание центров обслуживания населения, постепенный перевод государственных услуг с бумажного в электронный формат – все это позволило значительно упростить предоставление государственных услуг населению.

Как уже было отмечено докладчиком, закон, инициированный группой депутатов Парламента Республики Казахстан, является еще одним из шагов по исполнению поручений Главы государства по повышению качества предоставляемых государственных услуг путем их дальнейшей автоматизации и оптимизации, сокращения сроков и перечней требуемых документов, исключения дублирующих функций.

В этой связи законопроектом предусмотрено порядка 397 поправок в 47 законодательных актов (6 кодексов, 41 закон).

Законопроектом предлагаются изменения по следующим направлениям:

1) пересмотр норм, связанных с совершенствованием нормативного регулирования сферы государственных услуг, обеспечение активного перевода государственных услуг в электронный формат;

2) оптимизация отдельных государственных услуг путем изменения процессов и сокращения сроков их оказания, автоматизация посредством использования информационных систем, сокращение объема документов для получения отдельных видов услуг, исключение ряда процедур.

Так, в основной Закон «О государственных услугах» предусматривается внесение поправок, которые позволят регулировать порядок оказания государственных услуг единым нормативным актом – Правилами, вместо действующих трех документов.

Фактически сегодня различные стандарты и регламенты в основном используются только самими государственными органами, что увеличивает сроки оказания услуг. Всего будет направлено на отмену более 3,5 тысячи стандартов и регламентов, вместо них будут использоваться около 700 правил.

Также планируется упростить процедуру внесения изменений в реестр государственных услуг путем его утверждения уполномоченным органом в сфере оказания государственных услуг по согласованию с заинтересованными государственными органами.

В Закон «Об информатизации» вносится поправка о внедрении биометрической аутентификации для оказания государственных услуг посредством биометрических данных. Механизм подразумевает использование биометрических данных, таких, как определение черт лица и отпечатков пальцев услугополучателей при получении государственных услуг через ЦОН, в пунктах общественного доступа.

Помимо вышеуказанных законов, также большой блок поправок вносится в Кодекс Республики Казахстан «О браке (супружестве) и семье», законы «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан», «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество», «О разрешениях и уведомлениях» и другие.

Об изменениях в данные законы депутат Мажилиса Айсина Майра Араповна подробно доложила.

В целом рассматриваемый законопроект способствует дальнейшей цифровизации государства и общества путем предоставления государственных услуг в электронном формате. Внедряемые новшества будут содействовать устранению излишних административных и бюрократических барьеров, снижению коррупционных рисков, повышению качества и сокращению сроков предоставления государственных услуг вне зависимости от места нахождения услугополучателя.

Уважаемые депутаты! Постоянные комитеты Сената замечаний и предложений по концепции законопроекта не имеют.

С учетом изложенного и в соответствии с подпунктами 1 и 7 статьи 29 Закона Республики Казахстан «О комитетах и комиссиях Парламента Республики Казахстан» Комитет по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству рекомендует одобрить проект закона в первом чтении.

Прошу поддержать. Спасибо за внимание.

ТӨРАҒА. Спасибо, Михаил Михайлович.
Есть ли вопросы к Михаилу Михайловичу?

ОРНЫНАН. Нет.

ТӨРАҒА. Сұрақтарыңыз болмаса, мәселені талқылауға көшеміз.
Сөз сенатор Сұлтановқа беріледі.

СҰЛТАНОВ Е.Х. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер мен шақырылғандар! Еліміздің мемлекеттік саясатының негізгі бағыттарының бірі мемлекеттік қызметтер көрсетудің қолжетімділігін қамтамасыз ету және оның сапасын арттыру болып табылады.

Мемлекеттік органдардың азаматтармен өзара іс-қимыл жасау процестерін цифрландыру мемлекеттік қызметтердің сапасы мен жылдамдығын елеулі түрде арттыруға мүмкіндік берді.

Халықаралық тәжірибе көрсеткендей, Сингапур, Корея және Эстония мемлекеттері бұл тұрғыда үлкен жетістіктерге жетіп отыр.

2013 жылы қабылданған «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Заң халыққа «бір терезе» режимінде мемлекеттік қызметтерді алу уақытын елеулі түрде қысқартуға мүмкіндік берді, сондай-ақ қызметті ұсынушы мен өтініш берушінің өзара іс-қимыл жасауы кезіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға ықпал етті.

2007 – 2019 жылдары ішінде көрсетілетін қызметтер саны бес есе өсті және қазіргі уақытта әртүрлі салалар бойынша 752 мемлекеттік қызметтер көрсетіледі. Бұл Қазақстан Республикасының бірқатар заңнамалық актілеріне тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізу қажеттілігін анықтады.

Сонымен бірге мемлекеттік және әлеуметтік қызметтердің сапасына халықтың қанағаттануы бірқатар сұрақтар туғызады. Халық бүгінде халыққа қызмет көрсету орталықтарының және мемлекеттік қызмет көрсететін басқа органдардың жұмысына толық қанағаттанбайды.

Осыған байланысты мемлекеттік органдар мен азаматтар арасындағы өзара іс-қимыл тетігі мен рәсімдерін жетілдіру бойынша нақты шаралар қабылдау қажет екенін атап өткім келеді.

Мұның бәрі қарастырылып жатқан заң жобасы аясында мемлекеттік қызмет түрлерін кеңейту, сонымен қатар олардың сапасын жақсарту және оларды алуға қажетті құжаттардың тізімін қысқарту арқылы шешіледі.

Бұл үшін мен әріптестеріме – заң жобасының бастамашыларына алғыс айтамын.

Мен бұл заң жобасын қолдаймын және әріптестерімді бірінші оқылымда қолдауға шақырамын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Ерік Хамзаұлы.
Сенатор Еңсегенов.

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Құрметті әріптестер, біз бүгін Сенат отырысында азаматтардың өмір сүру деңгейін жақсартуға бағытталған мемлекеттік саясатты тиімді іске асыруға негізделген заң жобасын қарап отырмыз. Аталған заң жобасының маңыздылығы туралы, қажеттілігі жөнінде негізгі баяндамашы біздің әріптесіміз Айсина Майра ханым және сенатор Бортник Михаил Михайлович жан-жақты айтып өтті.

Аталған заң жобасының тұжырымдамасын мен де қолдаймын, әріптестеріміз де қолдау көрсетеді деген ойдамын.

Сонымен бірге аталған мәселеге орай Үкімет мүшелерінің қатысып отырған «Азаматтарға арналған Үкімет» мемлекеттік корпорациясы өкілдерінің көңілін бір-екі мәселеге аударғым келеді.

Алдымен бұл ауылдық елді мекендерді цифрлық жүйеге қосу мәселесі. Әлі күнге шейін ауданнан 200 – 300 шақырым жерде орналасқан ауылдар ғана емес, сол ауданның айналасында орналасқан ауылдар да кей жерлерде әлі күнге шейін цифрлық жүйеге қосыла алмай отыр. Интернет жүйесі дамымаған. Интернет жүйесі болғанның өзінде де оның жылдамдығы өте төмен. Бұл шын мәнінде үлкен қиыншылықтар тудырып отырған мәселенің бірі. Әрине, бұл жөнінде қазір Үкімет жұмыс жасап жатыр, бірақ осыған бір жүйелі түрде қарап, тиісті қаржыны уақытында бөлу керек деген ойдаймын.

Екіншіден, тұрғындармен кездесу кезінде цифрлық жүйеге көшу барысында программадан кеткен қателіктер ме, білмеймін, мысалы, бір ауылдың тұрғындары атаулы әлеуметтік көмек алу барысында, басқа да мемлекеттік қызметтерді алу барысында өзінің тұрған ауылында емес, сол ауылдан 30 – 40 шақырым жердегі екінші ауылда тұрғандығы жөнінде қате мәліметтер кеткен. Өмір бойы сол ауылда тұрып келген адамдар екінші бір ауылдың тұрғындары болып шыққан. Осыған тұрғындар тарапынан көптеген реніштер болды және ол айтылды.

Ал ол қателікті түзеу үшін мемлекеттік қызмет көрсету орталықтары сол азаматтардың өздеріне келіп «сіз анау округтің әкіміне барып, ол жерде тұрмайтындығыңыз туралы анықтама алып келіңіз» деп сол адамдарды әрі-бері жүргізіп, әуреге салғандығы туралы реніштер болған. Сондықтан бұл мәселені ескерсеңіздер дейміз.

Бұл азаматтар өздері жүрмеу керек. Қазіргі кезде такси де өте қымбат. Бұл олардың экономикалық жағдайына да әсер етіп отырғандығы жөнінде айтылған еді.

Сонымен қатар алыс, аудан орталығынан 300 шақырым жерде орналасқан шалғай ауылдар бар. Сол жердегі адамдарға қызмет көрсету сапасына келген кезде, әрине, бірінші кезеңде «Азаматтарға арналған Үкімет» корпорациясының материалдық-техникалық базасын қамтамасыз етіп, жақсарту керек шығар. Техника жетіспейді. Ол жерге барып келетін мобильдік жұмыс топтарының графиктері тиісті көліктің болмауынан уақытында бармай жатады. Бұл да сол азаматтардың ренішін туғызып отырған жағдайлардың бірі. Осыны болашақта ескерсеңіз деген менің өтінішім бар. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Сәрсенбай Құрманұлы.

Басқа сөйлеймін деушілер жоқ, осымен талқылау аяқталды.

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан

Республикасы Заңының жобасын бірінші оқылымда мақұлдау туралы қаулының жобасы сіздерде бар, дауыс беріңіздер, құрметті сенаторлар. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 45 депутат, «жақтағандар» – 45, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Бас комитетке заң жобасын екінші оқылымға әзірлеу тапсырылады.

Пожалуйста, Серик Рыскельдинович.

ДЖАҚСЫБЕКОВ С.Р. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын екінші оқылымда бүгінгі Сенат отырысында қарауды ұсынамын.

ТӨРАҒА. Бұл ұсынысты дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 44 депутат, «дауыс бермегендер» – 1, «жақтағандар» – 43, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Шешім қабылданды. Заң жобасы бүгін екінші оқылымда қаралады.

Енді күн тәртібіне қосымша енгізілген заң жобасы бойынша комитеттің отырысын өткізу үшін 10 минутқа үзіліс жариялаймын.

ҮЗІЛІС.

ҮЗІЛІСТЕН КЕЙІН.

ТӨРАҒА. Құрметті депутаттар, тіркеуден өтулеріңізді сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 45 депутат. Қажетті кворум бар. Жұмысымызды жалғастырайық.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіне қосымша енгізілген «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша кейбір заңнамалық актілерге түзетулер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы екінші оқылымда қаралады.

Слово предоставляется Бортнику Михаилу Михайловичу.

БОРТНИК М.М. Уважаемая Дариға Нурсултановна! Уважаемые коллеги! Основные новшества проекта Закона «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам оказания государственных услуг» связаны с:

- 1) упрощением получения государственных услуг, в том числе путем внедрения проактивного оказания услуг, осуществляющего по инициативе услугодателя;
- 2) оптимизацией процедур получения государственных услуг посредством внедрения экстерриториального принципа оказания государственных услуг;
- 3) внедрением композитного подхода при оказании государственных услуг.

Вносимые изменения охватывают широкий спектр государственных услуг и в значительной степени облегчат процедуру их получения. Условно данные государственные услуги можно разделить на два блока: оказываемые для населения и для бизнес-сообщества.

Так, для наших граждан предусматривается:

- 1) оптимизация государственных услуг по установлению опеки или попечительства над ребенком, а также сокращение срока оказания данной государственной услуги;
- 2) исключение государственных пошлин на ряд государственных услуг, в том числе за регистрацию расторжения брака, выдачу временного удостоверения, комиссионную продажу гражданского и служебного оружия;
- 3) упрощение назначения пособий, специальных государственных пособий и социальных выплат с помощью проактивного способа;
- 4) исключение необходимости государственной регистрации установления отцовства и усыновления.

Значительная часть изменений направлена на упрощение доступа и получения государственных услуг бизнес-сообществом, в частности это касается:

перевода регистрации субъектов среднего и крупного предпринимательства полностью в электронный формат, а также оптимизации перечня при регистрации. В результате регистрация будет осуществляться в течение одного часа;

перевода в электронный формат направления уведомлений о внесении изменений и дополнений в регистрационные и иные сведения юридического лица;

исключения необходимости в переоформлении лицензии по причине изменения адреса лицензиата;

сокращения сроков оказания некоторых видов государственных услуг.

Уважаемые депутаты! В ходе рассмотрения законопроекта состоялось шесть заседаний рабочей группы, заседание комитета и расширенное заседание комитета.

В связи с высокой социальной значимостью законопроекта сенаторами поднимался широкий круг вопросов.

Широкий обмен мнениями вызвала новая редакция пункта 4 статьи 188 Кодекса Республики Казахстан «О браке (супружестве) и семье», расширяющая перечень документов, позволяющих проведение государственной регистрации рождения ребенка, родившегося за пределами Республики Казахстан.

Вносимые в эту статью изменения, по мнению депутатов, в дальнейшем при достижении совершеннолетия указанными категориями детей могут отразиться на определении ими гражданства. По этому поводу состоялось отдельное заседание рабочей группы. На все поставленные вопросы мы получили развернутые ответы от компетентных органов: Министерства юстиции, Министерства иностранных дел и Министерства внутренних дел.

Хотя рассматриваемый законопроект никоим образом не затрагивает действующих норм института гражданства, его приобретения или утраты, считаем, Министерству юстиции совместно с заинтересованными органами необходимо провести подробный анализ данного вопроса.

Разрешите еще раз отметить и поблагодарить депутатов Мажилиса и Сената, участвовавших в разработке данного законопроекта, за проделанную большую работу.

От постоянных комитетов и депутатов Сената замечаний и предложений по законопроекту не поступало.

С учетом вышеизложенного Комитет по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству в соответствии с пунктом 4 статьи 61 Конституции Республики Казахстан рекомендует принять Закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам оказания государственных услуг».

Спасибо за внимание.

ТӨРАҒА. Спасибо, Михаил Михайлович.

Мәселені талқылаудың қажеті бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Единственное, что я хотела бы добавить на будущее. В целом Кодекс «О браке (супружестве) и семье» надо было бы внимательно посмотреть с точки зрения бракоразводных процессов, которых сейчас у нас много, статистика нехорошая. Что приятно, вопрос об этом поднимала молодежь в Павлодаре, когда я встречалась с представителями Конгресса молодежи. Стало легко заключать брак, стало легко расторгать брак. Судьба детей, которые рождены в браке, оказалась на десятом месте в приоритетах при решении таких вопросов.

Поэтому я хотела бы обратить внимание коллег профильного комитета на эти вопросы. Сейчас мы этим законом вообще упрощаем, можно дистанционно электронно зарегистрировать расторжение брака.

Не секрет, что из-за введения адресной социальной помощи было много злоупотреблений и мошеннических схем, которые были связаны с фиктивным расторжением брака, чтобы искусственно снизить уровень дохода семьи. Это те вопросы, на которые следует обратить внимание.

Помните, как раньше мы заключали браки. Загодя нужно было прийти в ЗАГС, подать заявление, надо было подождать несколько месяцев, прежде чем вам зафиксируют дату, чтобы молодые подумали еще раз, насколько они готовы.

При расторжении брака тоже давали какое-то время подумать, чтобы пара определилась. А сейчас все быстро. Вот такая у нас клик-культура. Хотела на это обратить внимание.

Заң жобасы бүгін талқыланды. Сұрақтар болмаса, шешім қабылдауға көшеміз. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын қабылдау жөніндегі бас комитеттің ұсынысын және осы мәселе бойынша Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 45 депутат, «жақтағандар» – 45, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Бүгін қабылданған заң халыққа мемлекеттік қызметтер көрсетуді одан әрі жеңілдету мен осы қызметтің электрондық форматын жетілдіруге бағытталған. Бұл заман талабына сай өзгерістер. Сондықтан депутаттар осы заңды қолдап, қабылдап отыр.

Енді жауапты органдар қабылданған заңның уақытылы, дұрыс және сапалы орындалуын қамтамасыз етуге тиіс.

Майра Арапқызы, сізге, әріптестеріңізге үлкен рақмет. Бұл мәселе бойынша алда әлі бірталай істейтін жұмыс бар. Тағы да жаңа заң жобаларымен бізге келіңіздер. Сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, енді депутаттық сауалдарға көшеміз. Сөз сенатор Мамытбектовке беріледі.

МАМЫТБЕКОВ Е.Қ. Спасибо, уважаемая Дарига Нурсултановна.

Уважаемые коллеги, у меня два депутатских запроса Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину, но постараюсь изложить их в одном депутатском запросе.

«Уважаемый Аскар Узақпаевич! Поводом для данного депутатского запроса послужили кампания по присоединению к региональным университетам педвузов и беспрецедентный плагиат-скандал.

Первое – о продолжающихся «реформах» в системе просвещения. Так, согласно постановлению Правительства от 11 октября 2019 года № 752 Таразский и Костанайский госпедуниверситеты путем слияния присоединены к региональным университетам. Решение принимается через неделю после Дня учителя и в канун презентации в Парламенте законопроекта «О статусе педагога».

Напомним, что в период становления независимости система высшего педобразования включала в себя 18 педвузов, функционировавших в каждом областном центре страны. С 1994 по 1998 годы все они объединяются с другими вузами и преобразовываются в университеты. Как следствие, получили снижение престижа учителя, дефицит кадров в дошкольном, среднем и среднем специальном образовании, началась деградация и развал сферы просвещения. А ведь именно учитель с детского сада и до получения среднего образования воспитывает, закладывает основу для подготовки будущих специалистов и профессиональных кадров высшей категории, формирует личность, культуру, сохраняет код нации, национальные традиции и в целом будущее развитие! Говорят, хочешь уничтожить нацию – ликвидируй учителя.

Поэтому по поручению Первого Президента – Елбасы Нурсултана Абишевича Назарбаева 3 февраля 2004 года были восстановлены пять региональных пединституты в Актобе, Костанайе, Павлодаре, Семей и Таразе.

Трудно понять решение о присоединении. С одной стороны, с трудом, но восстановили статус некоторых педвузов, и надо было, по логике здравого смысла, продолжить этот процесс. С другой стороны – явное противоречие новым задачам в сфере просвещения, когда Президент страны Касым-Жомарт Кемелевич Токаев в своем обращении на августовском Форуме текущего года поставил проблемы в сфере образования в один ряд с экономическими и политическими.

Образование – это консервативная система, в лучшем смысле этого слова. Нельзя с ней проводить постоянные эксперименты и реформы при каждом новом министре. За

период независимости руководили уполномоченным органом 16 министров! В результате имеем отсутствие преемственности, а внедрение не апробированных во времени и пространстве инициатив и реформ стало нормой.

Немного цифр. В настоящее время потребность в педкадрах составляет 4580 учителей. По прогнозам, через пять лет число школьников возрастет с 2,8 миллиона до 3,5 миллиона. Нагрузка на учителей и школу вырастет на 30 процентов, дефицит педагогов составит более 60 тысяч. В Национальном докладе о состоянии и развитии системы образования указано, что 39 тысяч учителей в Казахстане находятся в предпенсионном и пенсионном возрасте. В этой связи считаем необходимым отметить следующее.

Важно понимать, что речь идет о слиянии разных по своему качеству и назначению вузов. Зарплата преподавателей педвузов ниже, чем у тех же госуниверситетов. Присоединение педвузов к более конкурентоспособным университетам неизбежно приведет к «оптимизации» состава объединенного университета в основном за счет работников педвузов, и уже через пять лет произойдет существенное сокращение подготовки кадров педспециальностей.

Надо иметь в виду, что в малых городах и сельских населенных пунктах итак не хватает учителей по многим дисциплинам, что является одной из причин нежелания их жителей оставаться там, где невозможно выучить своих детей. Таким образом, мы сами рукотворно увеличиваем усиление миграции в города.

Хочу напомнить, что в сложные 90-е годы, когда были закрыты многие школы, стали деградировать и исчезать и населенные пункты. Деградация аула – это не только ослабление наших корней, но и удар по расширенному воспроизводству населения.

Таким образом, подготовка педагогов, судьба школ в малых городах и аулах – это стратегическая проблема, которая, очевидно, решается недальновидно и непрофессионально. И здесь правомерен вопрос: кто является автором очередной непродуманной реформы?

Напомним, что это уже далеко не впервые. Только недавно Президентом Касым-Жомартом Токаевым признана ошибочность перехода на трехязычие через краткосрочную подготовку учителей.

Президентом страны на августовском Форуме также был поставлен вопрос об избыточном выделении грантов, что обострило вопрос нехватки мест в общежитиях и в целом неготовности системы высшего образования к избыточному количеству студентов.

Закономерно возникает вопрос: почему Министерством образования и науки проводятся такие масштабные и дорого обходящиеся стране шаги при столь поспешной и поверхностной проработке? Чтобы ответить на него, придется приглядеться к тем, кто участвует в решении стратегических вопросов просвещения.

В связи этим связан мой второй вопрос. Как известно, уже больше месяца в отечественных средствах массовой информации, а теперь уже даже иностранными лицами и организациями обсуждается плагиат казахстанского вице-министра образования и науки.

Сейчас, когда факты использования чужих научных работ подтверждены уже двумя признанными в мире антиплагиатными системами, отрицание этого, используя ведомственный Национальный центр государственной научно-технической экспертизы для

введения в заблуждение казахстанского общества, является циничным попранием этического кодекса госслужащего.

Более того, это является очевидным предупреждением об еще большем усугублении проблем, которые мы имеем сегодня при распределении финансирования между научными организациями. Из-за случайных людей наука никак не может избавиться от хронической болезни: финансирование получают научные работы, которые нигде и никогда не внедряются, а настоящие ценные работы либо обходятся вниманием бюрократических национальных научных советов, либо финансируются для проформы в таких размерах, что эти работы невозможно сделать качественно и внедрить. Иными словами, уполномоченный орган по управлению наукой у нас страдает от недостатка объективности и честности.

Сейчас все научное сообщество, к сожалению, уже не только казахстанское, как в театре, наблюдает поразительную картину – заместитель министра, нарушивший все существующие в высшей школе каноны, продолжает занимать свою должность и при этом проводить некие объединения вузов, которые грозят исчезновением школ в малых населенных пунктах. И здесь возникает целый ряд вопросов.

Как произошло, что до сих пор не принято кадровое решение? Почему в фокусе внимания нашей политики постоянно остается только забота о судьбах финансовой сферы, где занято в сотни раз меньше людей, чем в сфере образования, от которой не только зависит будущее наших поколений? Почему даже после объявления Президентом концепта «слушающего Правительства» сохраняется полное игнорирование кричащего обмана?

На основании изложенного прошу:

- 1) поставить на утрату постановление Правительства от 11 октября 2019 года № 752;
- 2) наказать всех тех, кто инициировал данное постановление, вплоть до увольнения;
- 3) заставить уполномоченный орган принести извинения перед педагогами за полученный стресс;
- 4) рассмотреть вопрос о целесообразности восстановления Министерства просвещения, которое будет заниматься вопросами дошкольного, среднего и среднего специального образования и его методическим сопровождением;
- 5) избавить научное сообщество и систему высшего образования от позора работы с должностными лицами, ославившими их уже за пределами Казахстана.

О результаты рассмотрения и принятом решении прошу предоставить в письменном виде в установленные законом сроки и порядке.

С уважением, депутаты Мамытбеков, Адильбеков, Бортник, Жолдасбаев, Кубенов, Куртаев, Султанов, Жумагулов, Нукетаева».

ТӨРАҒА. Уважаемый Едил Куламкадырович, уважаемые коллеги! Можно было ускорить рассмотрение этого вопроса, пригласить Министра образования и науки на правительственный час сюда. Пусть он непосредственно сам отвечает за свои команды на эти вопросы.

Депутатский запрос направляйте, как было задумано, но и пригласите. Что ждать целый месяц? Они за месяц могут много чего перекроить. Надо обсуждать, лично у меня нет ясности в этом вопросе, какие аргументы у министерства, надо смотреть.

Сенатор Құртаев.

ҚҰРТАЕВ Ө.С. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Асқар Ұзақбайұлы Маминге жолданады.

Ел есінде есімі өшпестей сақталған ұлы тұлғалардың бірі – Қажымұқан Мұңайтпасұлы. Ынтымақ пен бірліктің ордасы атанған Ордабасы ауданының орталығы Темірланның топырағында мәңгілікке тыныстап жатқан әлемге әйгілі палуан Қажымұқан қазақ халқының тарлан тарихындағы айрықша тұлға болып саналады. Елбасымыз тарихи сананы жаңғырту үшін ең алдымен ұлт қаһармандарының ерен еңбегін, тұлғалардың артына қалдырған ізгілікті істерін, әсіресе жас ұрпаққа кеңінен насихаттауды тапсырды.

2021 жылы даңқты палуан, ұлтымыздың мақтанышы Қажымұқан Мұңайтпасұлының туғанына 150 жыл толады. Осы айтулы күнге орай Түркістан облысының Ордабасы ауданындағы Қажымұқан атындағы ауылда палуанға арналған мемориалдық кешен салу мақсатында жер телімі бөлініп, құрылыс жұмыстарын жүргізу үшін эскизді жобалық-сметалық құжаттары дайындалды. Осыған орай 150-жылдық мерейтойды жоғары деңгейде өткізу үшін жоспарланған мемориалдық кешенді салуға қаржы бөлуді қолдауыңызды сұраймыз.

Бұған қоса кейінге қалдыруға болмайтын бірнеше маңызды мәселелерді шешуіміз қажет деп санамыз.

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев өзінің «Ұлы Даланың жеті қыры» атты мақаласында ұлт қаһармандары туралы фильмдер түсіруге тапсырма бергені белгілі. Ел Президентінің биылғы жылды «Жастар жылы» деп жариялауына байланысты жас ұрпақты спортқа, салауатты өмір салтын насихаттауға қызықтырып, оларға рухани, патриоттық тәрбие беру мақсатында Қажымұқан атамyzдың өмірінен көркем, деректі фильмдер түсірілсе нұр үстіне нұр болар еді.

Нұр-Сұлтан мен Түркістан қалаларында ұлт қаһарманына арнап ескерткіш орнатсақ, жас ұрпақтың тарихи санасына қалыптасып, отаншылдық сезімін күшейтуге ықпал етеді.

«Қажымұқан ата жүрген жолдар» деген атаумен халықаралық экспедиция ұйымдастыру қажет. Бұл экспедицияны Сыртқы істер министрлігі Мәдениет және спорт министрлігімен бірлесіп өткізіп, палуанның барлық жүрген жерлерінен тың дерек, мағлұматтар жинап, оны ұлттық мұрағатқа, Қазақстан Республикасының Ұлттық музейіне тапсырған жөн. Экспедицияға әлемдегі отандық және шетелдік тарихшыларды, бұқаралық ақпарат өкілдерін көбірек тартып, Қажымұқан атамyzды халықаралық деңгейде насихаттауға ұмтылғанымыз абзал.

Қажымұқан атамyzдың өміріне байланысты тарихи, киелі орындарды заман талабына сай абаттандыру қажет. Түркістан облысының Отырар ауданындағы Шілік ауылында Қажымұқанның атасы Шәдіұлы Ернақ батыр мен анасы Кәбира Қалиқызы Лек немересі жерленген «Ернақ ата мазары» бар. Елордамыздың іргесінде Қажымұқан атаның әкесі Мұңайтпас Ернақұлы бабамыз бен Қажымұқанның жас шағында қамқоршы болған әжесі Айсары Бейсеуқызы жерленген көне бейіт бар.

Былтыр ұрпақтары Елорда жанындағы Қажымұқан аулындағы мазарға Мұңайтпас бабаға ескерткіш-белгі қойды. Игілікті іске мұрындық болған Омбы қаласында тұратын күш атасының шөбересі, 90 жастағы Фарида Қалиоллақызы.

Айтулы күнге орай осы ескерткіш белгілерді кеңейтіп, палуан ата тұрған, ата-аналары жатқан жерлерге тиісті көңіл бөлініп, күмбез тұрғызса құба-құп болар еді.

Палуанға арналған мемориалдық кешен тұрғызуға, палуан атаға қатысы бар тарихи орындарды абаттандыруға Үкімет тарапынан жан-жақты қолдау көрсетілсе, ізгілікті істің жас ұрпақты тәрбиелеуге ұшан-теңіз пайдасы тиегіні сөзсіз.

«Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 27-бабына сәйкес депутаттық сауалды қарау нәтижесі туралы заңмен белгіленген мерзімде жазбаша жауап беруіңізді сұраймыз.

Құрметпен, депутаттар Бектаев, Құртаев».

ТӨРАҒА. Рақмет, Әлімжан Сейітжанұлы.

Сенатор Мұқаев.

МҰҚАЕВ Е.Р. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Менің депутаттық сауалым Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Асқар Ұзақбайұлы Маминге.

«Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Бүгінгі күні Батыс Қазақстан облысы автомобиль жолдарының жағдайы алаңдатушылық тудыруда. Бұл сұрақ Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттары тарапынан Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі мен индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің алдына бірнеше рет көтерілген болатын.

Батыс Қазақстан облысы автомобиль жолдарының жалпы ұзындығы 6527 шақырымды құрайды, соның ішінде жақсы және қанағаттанарлық жағдайда 1400 шақырым, яғни 28,7 пайыз. Аталған көрсеткіш республика бойынша 68,8 пайызды құрайды.

Жоғары көрсеткіштерге қол жеткізу үшін жергілікті маңызы бар автожолдарды қайта жаңғырту мен жөндеуді жыл сайынғы қаржыландыру жеткіліксіз болып отыр.

Облыс дотациялық болып табылады, бюджеттің 51 пайызы – республикалық бюджеттің трансферттерінің түсімі. Жергілікті бюджет қаражаты бірінші кезекте халықтың өмір сүру сапасын жақсарту мақсатында әлеуметтік және тұрақты сипаттағы міндеттемелерді орындауға бағытталады.

Жыл сайын жоба құны өсуі және жоғарылауы себебінен қоса қаржыландыруға қаражат тұрақты түрде бөліну есебімен жергілікті бюджет паритетті қаржыландыру бойынша міндеттемелерді толықтай орындай алмайды.

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев «Nur Otan» партиясының XVIII Съезінде Үкіметтің негізгі міндеттерінің бірі қазіргі заманғы жергілікті жолдар желісін кеңейту және осы мақсаттарға қосымша 350 миллиард теңге, жыл сайын 2025 жылға дейін 50 миллиард теңгеден қосымша бөлу және 2025 жылға қарай жергілікті жолдардың 95 пайызын жақсы және қанағаттанарлық жағдайда жақсарту қажеттігін айтқан болатын.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев Үкіметтің кеңейтілген отырысында жалпы сипаттағы трансферттерді бөлу кезінде өңірдің даму ерекшеліктері мен оның экономикалық белсенділік деңгейін ескеру қажеттігін атап өтті. 2018 жылы Батыс

Қазақстан облысының жалпы ішкі өнімге үлесі 2,8 триллион теңгені құрады, бұл республика бойынша 7-ші көрсеткіш.

Айта кету керек, бюджеттен тепе-тең негізде 50 де 50 қазіргі қаржыландыру кезінде орташа республикалық көрсеткішке, яғни 68 пайызға жету үшін Батыс Қазақстан облысына 30 жыл қажет.

Жол құрылысына байланысты тағы бір өзекті мәселе – «2010 жылғы 9 желтоқсандағы Ресей Федерациясының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасына мұнай және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 14 маусымдағы №789 қаулысына сәйкес Қазақстан тарабы Ресей Федерациясынан жол құрылысына пайдаланатын битум материалын тасымалдай алмайды. Осыған байланысты Батыс Қазақстан облысында жол құрылысы үшін пайдаланатын битум және щебень тастарын 1-1,5 мың шақырым қашықтықта орналасқан Ақтөбе, Маңғыстау облыстарынан тасымалдауға мәжбүр. Бұл қосымша орасан көп шығындар, яғни 30-40 пайызға дейін қымбаттатып отыр және уақытты талап етеді. Ал облыстың жолдарын салуға Ресей Федерациясының көршілес облыстарындағы өнімдерді пайдалану жол құрылысының өзіндік құнын төмендету үшін едәуір тиімді болар еді.

Осы келтірілген дәйектер мен фактілерді ескере отырып, хаттамаға Батыс Қазақстан облысының жолдарын жөндеу үшін Ресей Федерациясының көршілес облыстарынан аталған материалдарды тасымалдауға рұқсат беретін өзгерістер енгізсе, сонда қаржыны да, уақытты да үнемдер едік.

Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Жоғарыда айтылғандарды негізге ала отырып, Батыс Қазақстан облысы жолдарын алдыңғы үш жылда ең болмағанда 50 пайызға жеткізу үшін «Облыстық, аудандық маңызы бар жолдарды, елді мекендердің көшелерін орта және күрделі жөндеуден өткізу үшін Батыс Қазақстан облысының бюджеті бойынша мақсатты ағымдық трансферттер» жеке бюджеттік бағдарламасын ашуға ықпал жасауыңызды өтінеміз. Және де алдыңғы үш жылға 120 миллиард теңге қаражат бөлуді қарастыруыңызды, сондай-ақ жол құрылысында пайдаланатын мұнай және мұнай өнімдерінен жасалатын материалдарға қатысты туындап отырған бірқатар мәселелердің оң шешімін табуына атсалысуыңызды сұраймыз».

Осы сауалды Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының 25 депутаты қолдап отырған.

Әріптестеріме рақмет айтамын.

ТӨРАҒА. Рақмет, Ерболат Рахметұлы.

Сенатор Сүлеймен.

СҮЛЕЙМЕН Л.Ж. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Менің депутаттық сауалым Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика және Ауыл шаруашылығы министрлеріне.

«Құрметті Руслан Ерболатұлы! Құрметті Сапархан Кесікбайұлы! Өңірлерді дамытудың 2020 жылға дейінгі мемлекеттік бағдарламасының орындалу барысы,

тиімділігі, оны қаржыландыру мәселелері бүгінгі депутаттық сауалымызға себеп болып отыр.

Президент Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев 2 қыркүйектегі халыққа Жолдауында Үкіметке өңірлерге бөлінген қаражаттың игерілуін, өңірлер тұрғындарының кезек күттірмейтін әлеуметтік мәселелерін шешуді қатаң бақылауға алуды тапсырды.

Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен Өңірлерді дамытудың 2020 жылға дейінгі мемлекеттік бағдарламасын іске асыру мерзімдері 2015 – 2019 жылдары.

Басты мақсаты – басқарылатын урбанизация және халықтың өмір сүру сапасын жақсарту арқылы аймақтардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру.

Бағдарламаны қаржыландыру көздері мен көлемі, іске асырылу мерзімдері, негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің мақсатты индикаторлары, жауапты мемлекеттік органдар нақты анықталған.

Ашық ақпарат көздеріндегі эксперттердің пікірінше, бағдарлама аймақтардың кейбір мәселелерін шешті, бірақ негізгі мәселе – экономикалық өсу мен жұмыс орындарын ашу проблемасы шешілмеді.

Елбасы Парламент Мәжілісіндегі таяудағы кездесуінде бұл стратегиялық бағдарламалардың формальді түрде жүзеге асырылғанын, оны орындауда тиісті бақылаудың жоқ екендігін, аймақтарды дамытудың 2025 жылға дейінгі жаңа бағдарламасын дайындауды тапсырды.

Есеп комитетінің бағалауынша, өңірлерді дамыту бағдарламаларының республикалық бағдарламалармен үйлестірілмеуі, алшақтығы – 68 пайыз. Бұл алшақтық біздің үлкен алаңдатушылығымызды туғызып отыр.

Қаржылық-ресурстық қамтамасыз ету мен нақты орындалудың арасындағы өзара байланыстың жоқтығынан бағдарламаның халыққа әлеуметтік және экономикалық әсері туралы айту өте қиын.

Сонымен қатар Есеп комитеті мемлекеттік бағдарламада моно- және шағын қалаларды дамыту векторы қалаларды транспорттық, инженерлік инфраструктураны жақсарту арқылы мәселені шешуге ойысқаны, бұл таңдаудың ол қалаларды болашақ экономикалық өсу орталықтары ретінде қарастыру, экономикасын диверсификациялау проблемасын шешпейтіндігін айтып отыр.

Осылайша, аймақтардың мәселелері жүйелі түрде шешілмей отыр, сауатты менеджменттің болмауы, қазіргі барлық деңгейлерде айтылып жатқан осы орайдағы сын-пікірлер осы бағдарламаға жауапты мемлекеттік органдарға көптеген сұрақтарды туындатып отыр.

Осындай орай мемлекеттік бағдарламаны орындау тиімділігі сарапталды ма, мониторинг жүргізілді ме, мақсатты индикаторлар бойынша қандай көрсеткіштерге қол жеткізілді, қандай кемшіліктер мен қателер айқындалды, оларды түзеу, алдын алудың жоспарлары бар ма деген сұрақтар қойғым келеді.

«Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы бойынша бірауыз пікір айтпақпын. Ұлттық экономика министрлігінің ақпаратына сәйкес 2019 жылға бөлінген 30 миллиард қаражатқа 452 жоба, 2020 жылы игерілуі тиіс 30 миллиард қаражатқа 396 жоба орындалмақ.

Бағдарлама кеше Үкіметте қаралды. Өзгерістер енгізу керектігін Премьер-Министр де айтты.

Біз аздың берекесін, көптің қайырын бер деген халықпыз. Осы аты әдемі бағдарламаның орындалуын, оның берекесін елдің әр азаматының сезінуін қамтамасыз ету – міндет. Мемлекет ауылға аз қаражат беріп отырған жоқ.

Аз күнде аяқталғалы отырған (осы 2019 жылы) «Ауыл – ел бесігі» бойынша 4673 жұмыс орны ашылып, 73 мектеп пен балабақша, 47 мәдениет үйі мен спорт кешені, 13 сауықтыру кешенінің жөндеуден өтуі тағы да басқа мәселелер жүзеге асырылуы тиіс.

Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, осы бағдарламалардың орындалу қорытындыларымен әр жылдың аяғында депутаттарды жүйелі түрде таныстырып отыруды ұсынамын.

Депутаттық сауалды қарау қорытындыларын және қабылданған шаралар туралы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңымен белгіленген мерзімде жазбаша түрде хабардар етуді өтінемін.

Құрметпен, Сенат депутаты Сүлеймен». Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Ләззат Жаңылысқызы.

Пожалуйста, Лукин Андрей Иванович.

ЛУКИН А.И. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы! Уважаемые коллеги! Мой депутатский запрос адресован Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину Аскару Узакпаевичу.

В настоящее время в перечне гарантированного объема специальных социальных услуг, утвержденном Правительством, предусмотрена такая услуга, как содействие в обеспечении санаторно-курортным лечением детей-инвалидов, инвалидов и других категорий социально защищаемых слоев населения.

Данную услугу оказывают государственные предприятия, образованные в социальной сфере при акиматах. Это дома престарелых, психиатрические диспансеры, реабилитационные центры и так далее.

Однако не совсем понятен и ясен механизм предоставления такой услуги в связи с имеющимися коллизиями в законодательстве о специальных услугах и государственных закупках. А именно, как вы все знаете, в Законе «О государственных закупках» определены случаи, когда государственные закупки осуществляются способом из одного источника путем прямого заключения договора. В данном перечне предусмотрены такие случаи:

- 1) приобретение государственным органом товаров, работ и услуг у государственных предприятий, в отношении которых он осуществляет управление;
- 2) приобретение специальных социальных услуг, предусмотренных гарантированным объемом специальных социальных услуг.

Рассматриваемая услуга подпадает под оба эти основания. В результате получается, что Генеральная прокуратура трактует, что в случае применения первого варианта акимат не вправе закупать данную услугу, поскольку согласно Закону «О специальных социальных услугах» она может оказываться не только государственными предприятиями, но и частными лицами.

В свою же очередь, Министерство труда и социальной защиты населения отмечает, что данная услуга, цитирую: «оказывает содействие в получении обеспечения санаторным лечением детей-инвалидов, инвалидов, а не в предоставлении этой услуги, в связи с этим не относится к гарантированному объему специальных социальных услуг и не может приобретаться в соответствии с законодательством о специальных социальных услугах». А это, как я уже отмечал, государственные предприятия и учреждения, то есть дома престарелых, психиатрические диспансеры, реабилитационные центры для детей-инвалидов и инвалидов.

На основании вышеизложенного возникает вопрос: каким именно законом необходимо руководствоваться государственным предприятиям для предоставления данной услуги для детей-инвалидов, престарелых и в рамках государственного заказа.

Вопрос социально важный и требует скорейшего решения. Прошу дать ответ в установленные сроки.

Полный текст обращения прилагается.

ТӨРАҒА. Спасибо, Андрей Иванович.

Құрметті сенаторлар, күн тәртібіндегі мәселелердің барлығы толық қаралды. Отырысты жабық деп жариялаймын. Аман-сау болайық. Келесі жүздескенше.

ОТЫРЫСТЫҢ СОҢЫ.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ТӨРАҒАСЫ

Д. НАЗАРБАЕВА

МАЗМҰНЫ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ
2019 жылғы 7 қараша

Күн тәртібі бойынша

О повестке дня 1

Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметіне тағайындау туралы

О назначении на должность члена Центральной избирательной комиссии Республики Казахстан

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің төрағасы В.В. ВОЛКОВТЫҢ баяндамасы

Доклад председателя Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам ВОЛКОВА В.В. 1

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасы мен Украина арасындағы экстрадициялау туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Договора между Республикой Казахстан и Украиной об экстрадиции», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының орынбасары М.М. АХМЕТЖАНОВТЫҢ баяндамасы

Доклад заместителя Генерального Прокурора Республики Казахстан АХМЕТЖАНОВА М.М. 3

Сөз сөйлеген:

Выступил:

ЕРШОВ С.М. 3

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің мүшесі А.И. ЛУКИННІҢ қосымша баяндамасы

Содоклад члена Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам ЛУКИНА А.И. 4

Сөз сөйлеген:

Выступил:

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. 5

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «1994 жылғы 15 сәуірдегі Кеден істеріндегі ынтымақтастық және өзара көмек туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Протокола о внесении изменений в Соглашение о сотрудничестве и взаимопомощи в таможенных делах от 15 апреля 1994 года», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

**Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің міндетін атқарушы
Б.Ш. ШОЛПАНҚҰЛОВТЫҢ баяндамасы**

Доклад исполняющего обязанности Министра финансов Республики Казахстан ШОЛПАНҚУЛОВА Б.Ш. 6

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

ЕЛАМАНОВ Б.Қ. 7

БЕКНАЗАРОВ Б.Ә. 7

БАҚТИЯРҰЛЫ М. 9

Қаржы және бюджет комитетінің мүшесі Б.А. ШЕЛПЕКОВТІҢ қосымша баяндамасы

Содоклад члена Комитета по финансам и бюджету ЧЕЛПЕКОВА Б.А. 10

Сөз сөйлеген:

Выступил:

МҰҚАЕВ Е.Р. 11

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде (бірінші оқылым)

О проекте Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам оказания государственных услуг», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан, (первое чтение)

**Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты
М.А. АЙСИНАНЫҢ баяндамасы**

Доклад депутата Мажилиса Парламента Республики Казахстан АЙСИНОЙ М.А. 12

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

НҰРЖІГІТОВА Д.Ө. 15

ОСПАНОВ А.Е. – Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі вице-министрі, вице-министр цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан 16

БАЛТАШЕВА Ә.С. – «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ Басқармасының төрағасы, председатель Правления НАО «Государственная корпорация «Правительство для граждан»	18
ДӘУЕШОВ М.Е. – Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігі төрағасының орынбасары, заместитель Председателя Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы	19
БАЛТАШЕВА Ә.С.	20
ОСПАНОВ А.Е.	21

Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің мүшесі М.М. БОРТНИКТИҢ қосымша баяндамасы

Содоклад члена Комитета по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству БОРТНИКА М.М.	22
---	----

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

СҮЛТАНОВ Е.Х.	24
ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ.	25
ДЖАҚСЫБЕКОВ С.Р.	26

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде (екінші оқылым)

О проекте Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам оказания государственных услуг» (второе чтение)

Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің мүшесі М.М. БОРТНИКТИҢ баяндамасы

Доклад члена Комитета по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству БОРТНИКА М.М.	26
---	----

Депутат Е.Қ. МАМЫТБЕКОВТИҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата МАМЫТБЕКОВА Е.К. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	29
---	----

Депутат Ә.С. ҚҰРТАЕВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата ҚҰРТАЕВА А.С. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	32
--	----

Депутат Е.Р. МҰҚАЕВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата МУКАЕВА Е.Р. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 33

Депутат Л.Ж. СУЛЕЙМЕН Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрі Р.Е. Дәленовке, Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрі С.К. Омаровқа депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата СУЛЕЙМЕН Л.Ж. к Министру национальной экономики Республики Казахстан Даленову Р.Е., Министру сельского хозяйства Республики Казахстан Омарову С.К. 34

Депутат А.И. ЛУКИННІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

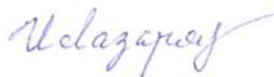
Депутатский запрос депутата ЛУКИНА А.И. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 36

ШЖҚ-дағы "Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының инженерлік орталығы" РМК директоры

А. Құсайынов

Стенографиялау қызметінің жетекші редакторы

И. Шыныбаева